

Adriatic
razovalna družba d.d.

SNEŽNIK

TISKOVINA

Poštšina plačana pri pošti 6250 Ilirska Bistrica

Banka Koper

Tudi policisti se pripravljajo na novo šolsko leto **ZA VARNO POT V ŠOLO**

Tudi to leto bomo v prvih tednih novega šolskega leta srečevali na pločnikih in cestah večje število sivomodrih uniform. Policisti policijskih postaj Ilirska Bistrica in Postojna bodo skrbeli za večjo varnost šolarjev, predvsem prvošolčkov, na poti v in iz šole, nas vozniške pa "ozaveščali", da nismo edini uporabniki cest.

Policisti bodo eno uro pred in po pouku

- varovali prehode za pešce pri Agrini, Cvetličarni M, v križišču za avtobusno postajo, pri pošti in na obračališču za avtobuse pri osnovni šoli Antona Žnidaršiča;

- varovali bodo okolico šol Knežak, Podgrad, Jelšane in Kuteževo;

- učencem bodo pomagali pri prečkanju cest.

Na omenjenih območjih bodo nadzirali tudi ostali promet in z laserskim merilnikom občasno preverjali hitrost vožnje. Ukrepali bodo tudi zoper tiste voznike, ki ne bodo upoštevali svojih oveznosti do pešcev.

Naj ponovimo tudi nekatera opozorila Policijske postaje Ilirska Bistrica, objavljena v zadnji, 14. številki Snežnika: najmlajši otroci morajo imeti na poti v šolo in iz šole spremstvo, spremljevalci pa so lahko tudi otroci starejši od 10 let, če to dovolijo otrokovi starši, prvošolčki pa morajo nositi rumene rutice.

Ne pozabimo, da smo starši otrokom zgled. Dobro je tudi, da s prvošolčkom prehodimo njegovo pot do šole in nazaj. V vsakem križišču ga poučimo, kako in kdaj ga lahko varno prečka, saj otroci še ne znajo prenašati znanja z enega križišča na drugo. Preden gre čez vozišče, naj pogleda in se prepriča, ali ne prihaja kakšno vozilo. Pogleda naj vsaj trikrat: levo, desno in ponovno levo.

Srečno pot v šolo!
D. P.

Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu Ilirska Bistrica opozarja: BREZSKRBNI POČITNIŠKI DNEVI SO MINILI. OTROCI SO ZOPET NA CESTI. PAZIMO NANJE!

Prva mednarodna poletna glasbena šola v Ilirski Bistrici **TEDEN DNI GLASBENIH DELAVNIC IN KONCERTOV**

Koncerta mladih glasbenikov v petek, 28. avgusta, v prostorih Glasbene šole ter v soboto, 29. avgusta, v Domu na Vidmu sta pokazala dosežke glesbenega izobraževanja in izpopolnjevanja štiridesetih učencev, dijakov in študentov iz Hrvaške, Italije in Slovenije pri štirih kvalitetnih umetnikih-pedagogih in tako zaokrožila enotedensko glasbeno dogajanje v Ilirski Bistrici.

Prvo mednarodno poletno glasbeno šolo so uradno odprli na Vidmu s **Koncertom predavateljev v ponedeljek, 24. avgusta**. Na klavirju je nastopila prof. **Sonja Pahor-Torre**, ki je v svet klavirskega muziciranja vstopila v Ilirski Bistrici že pri svojih treh letih, trenutno pa je profestorica klavirja na državnem konservatoriju "A. Correlli" v Messini. Na klavirju je spremljala violinista in falvtista, z njima nastopila tudi v triu,

Otvoritveni koncert predavateljev; trio: flvtist Fedja Rupel, pianistka Sonja Pahor-Torre in violinist Fedja Balžalorsky. Slika: P. Nikolić

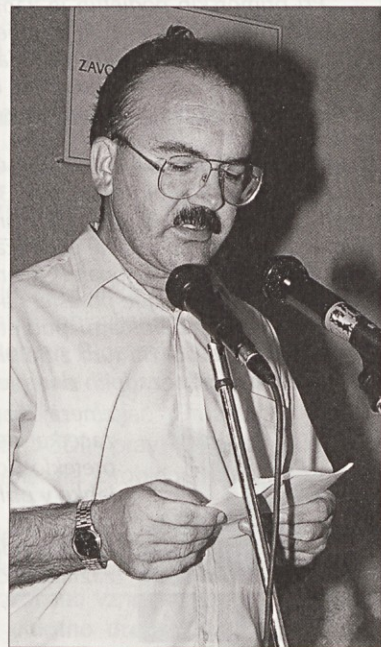
sama pa zaigrala čudovito Mozartovo "Fantazijo v d-molu". Na violini se je predstavil mojster, prof. **Volodja Balžalorsky**, ki od leta 1996 poučuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. S flavto je nastopil prof. **Fedja Rupel**, profesor flavte in komorne glasbe na isti šoli, Bartokov "Večer na deželi" pa nam je s harmoniko "naslikal" skladatelj, solist in član komornih zasedb **Ernö Sebastian**. Poleg omenjenih so igrali še skladbe Telemanna, Von Glucka, Dvoraka ter Quatza. Tako lahko rečemo, da so vsi štirje umetniki podarili Bistričanom res enkratni glasbeni večer.

Nadaljevanje na strani 6.

15. avgusta slavnostno odprli prenovljen odsek ceste skozi Knežak

CESTA NAJ LJUDI ZDRUŽUJE

V soboto, 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzvetja in vaškega shoda so Knežani slavnostno odprli prenovljen odsek ceste skozi svojo vas. Žare Pregelj, državni sekretar za ceste pri Ministrstvu za promet in zveze, Stanislav Prosen, župan ilirskobistriške občine, ter Jadran Hreščak, predstavnik izvajalca del SGP Primorje Ajdovščina, so prerezali trak in tako cesto simbolično predali v uporabo - več kot štirideset dni pred iztekom pogodbenega roka.

Že v letu 1997 so v Knežaku prenovili vodovodno omrežje, zgradili meteorno kanalizacijo, položili telefonski kabel in z novim asfaltom preplastili vaške ulice. Za ta dela so porabili pet milijonov tolarjev iz republiških sredstev za demografsko ogrožene občine, osem milijonov in pol pa je prispevala občina.

Uničeno cestišče, ki je ogrožalo tako krajane kot voznike, je kar samo klicalo k obnovi. Štetje prometa v lanskem letu je pokazalo, da pelje po cesti iz Pivke prek Ribnice proti morju dnevno 4000 vozil, skozi Knežak pa kar 2000, poleg tega pa se nenehno povečuje tranzitni promet.

Nadaljevanje na strani 3.

Podpredsednik krajevne skupnosti Knežak, **Vojko Mihelič**, je ves čas gradnje usklajeval načrte izvajalcev z željami vaščanov ter uspešno "miril duhove". Zbranim je orisal potek del ter zaželel, da bi "nova cesta, ljudi združevala in ne razdvajala". Slika: P.N.

UVODNIK

Poletje nas tokrat ni razočaralo. Bilo je dolgo in bilo je vroče.

Poletje je že pregovorno čas, ko se ne dogaja nič ali pa skoraj nič. Poletje je čas dopustov, oddiha, popotovanj. Poletje je čas, ko se težko naredi karkoli, ker nikogar ni. Poletje je tisto obdobje, ko vas avtomatski telefonski odzivniki raznih serviserjev, obrtnikov, podjetnikov ipd. nenehno obveščajo, da je serviser, obrtnik, podjetnik itd. na dopustu do tega in tega dne. Poletje je čas razprodaj v Italiji in suhih denarnic. Poleti se počne tisto, česar se med letom ne utegne - lenari. Za lenarjenje je kopica dobrih izgovorov: nikogar ni, vročine so neznosne, kličem, pa nobenega ne priklidem, vse je zaprto

Poletje se je začelo z najboljšo, najlepšo, najzanimivejšo, najbolj priljubljeno, naj naj Igro - z nogometom. O nogometu se je debatiralo ob vsakem času, na vsakem koraku: v ambulantah, uradih, tovarnah, pisarnah, kavarnah, trgovinah, na cesti, doma ... O nogometu so razpravljale celo gospodinje in pile živce možem, ki jim nikakor niso mogli razložiti razlike med 'ofsajdom' in 'kornjerjem'. Med nogometne debate se je izredno uspešno prerinila mehiška igralka Leticia Calderon alias Esmeralda, ki je za lep čas preusmerila nase pozornost vseslovenske javnosti.

Nostalgiki se bodo spominjali Roling Stonesov in njihovega koncerta v Zagrebu, tisti bolj vroči se bodo poletja 1998 spominjali po škandalu, imenovanem »Sexgate«, ki pa so ga skoraj popolnoma prekrili dogodki o spornih napadih ameriške vojske v Sudanu in Afganistanu. To poletje je bila Hrvaška nekaj časa brez elektrike iz Krškega, marsikateri dopustnik pa je pred ognjeno stihijo v južni Dalmaciji pobegnil bolj na sever. Položnice za Posočje pa so bile še ena tema, ki je med Slovenci dvignila en kup prahu - kot ponavadi brez haska. Med vsemi dogodki, ki so se odvijali to poletje pri nas na Bistriškem, je bil, na žalost, najbolj odmeven dogodek nesreča, ki se je zgodila na gorsko-hitrostni dirki Ferrari 98 na progi Ilirska Bistrica - Šembije. Ko se bomo spominjali tega poletja, vsekakor ne bomo mogli mimo vremena, saj so naši kraji in naši ljudje letos preživljali enega najbolj vročih poletij doslej.

Naj bo še tako lepo in vroče se tudi poletje enkrat konča. Tudi letošnje poletje ni nikakršna izjema. Konec je nekega obdobja in začenja se novo. Bolj resno, bolj delavno, bolj živo. Nazaj se vzpostavlja vzdušje izpred poletnih počitnic. Problemi, za katere se je zdelo, da so izginili v poletnih vročinah, zopet trkajo na vrata. Sedanjosti se pač ne da ubežati. Ali pa? Kaj veste, mogoče boste ravno vi tisti srečnejši, ki si bo našel žabca ali žabico (pri nas vsaj tovrstnih živalic ne primanjkuje). En poljubček v stilu Claudie Schiffer in že se žabica oz. žabec spremenita v krasno princeso oz. princa, ki ali vozi prelep avto ali stanuje v prekrasni hiši ali pa ima velik bančni račun. Še en poljubček in princesa postane nazaj žabica oz. princ postane nazaj žabec, vam pa ostane ali prelep avto ali prekrasna hiša ali pa velik bančni račun.

Sanjajte in pustite domišljiji prosto pot, saj sanje (še) niso obdavnene.

K. M.

SLOVESNO NA SNEŽNIKU IN SVIŠČAKIH

Svoj društveni praznik so bistrški planinci letos še posebej slovesno proslavili v nedeljo, 16. avgusta. Praznovanje je bilo posvečeno spominu na 12. avgust 1907, ko so pred enaindevetdesetimi leti tedanje oblasti potrdile društvena pravila. Povabilu na srečanje na Snežniku in na Sviščakih se je odzvalo vsaj tisoč planincev, gostov in prijateljev našega planinskega sveta.

Udeležence tokratnega že 30. srečanja je pod Snežnik popeljal poseben avtobus. Obšli so Gomance, Klansko polico in se po strmi lovski poti podali na Snežnik iz Grčevca, ene najlepših snežniških dolin. Med pohodniki je bil tudi dr. **Tone Wraber**, izredni poznavalec snežniške flore. Prisotnim je odkril marsikatero snežniško posebnost. V sončnem vremenu je ta dan obiskalo vrh tudi po drugih poteh nekaj sto planincev. Ekipa domače Gorske reševalne službe s **Hinkom Poročnikom** je skrbela za varnost udeležencev na planinski poti. Koča na Snežniku z oskrbnikom **Majdo** in **Jankom** je na stečaj odprla svoja vrata. Pozdravil jih je društveni predsednik **Janez Žibert** in spregovoril o pomenu planinskega druženja na Snežniku. Med udeležence so razdelili simbolična darila. Eno takih je pripadlo zvesti snežniški obiskovalki, domači planinki **Mari Cubr**.

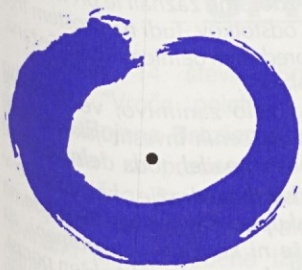
Nadaljevanje na strani 9.

Snežnik, 1796 m

Bistrški planinci so prav za slovesnosti na Snežniku in Sviščakih izdali svojo novo, že 43. barvno razglednico Snežnika. Fotografije je prispeval domačin Hinko Poročnik.

ekaART

grafična dejavnost d.o.o.
Tomšičeva 2, Ilirska Bistrica

AKTUALNO

Mikoza - bodoči trgovsko-poslovni center v Ilirski Bistrici

DOGOVORI GLEDE DOLOČITVE IZGRADNJE OBJEKTA

Bistriški svetniki so na 4. izredni seji občinskega sveta 12. marca 1998 sprejeli sklep o prodaji in najemu dela zemljišča v kompleksu Mikoza podjetju SM & A d.o.o. iz Ljubljane. Sklep je seveda vzbudil veliko zanimanja in odobravanja v Ilirski Bistrici in njeni okolici, saj je propadajoči objekt marsikomu pomenil odraz stanja pri nas. Mikoza je že čez dobrih štirinajst dni ponovno postala predmet zanimanja, saj je v noči od 29. na 30. marec 1998 zagorela. Potem pa so glasovi okoli nje in o njej potihnilni.

Iz gradiva za 42. redno sejo občinskega sveta, ki bo 2. septembra 1998, pa smo lahko prebrali, da sta denacionalizacijski upravičenki Nataša in Breda Samsa podali delni umik zahteve za denacionalizacijo. Izdan je bil sklep o ustavitvi postopka denacionalizacije nepremičnin, ki so predmet pogodbe. Izvedli pa so tudi parcelizacijo in spremembo vrste namebnosti za del zemljišča. S pravnomočnostjo odločbe o parcelizaciji (26. maj 1998) so nastopili pogoji za sklenitev kupoprodajne pogodbe, ki zajema tudi parcele, predvidene za najem.

Občina Ilirska Bistrica in podjetje SM & A sta pred dokončnostjo postopka parcelizacije sklenila predpogodbo, ki je bila osnova za vnaprejšnjo plačano kupnino. S to pogodbo pa sta se obe strani obvezali, da bosta naredili obračun kupnine glede na dejanske izmere parcel v postopku parcelizacije.

Kot piše v gradivu za sejo občinskega sveta, je kupoprodajna pogodba v fazi sklepanja. Stranki pa se dogovarjata tudi glede določitve roka izgradnje trgovsko-poslovnega centra.

POSLANSKI VPRAŠANJI MINISTRSTVU ZA ZDRAVSTVO

Na 10. seji Državnega zbora Republike Slovenije, 23. julija 1998, sem Ministrstvu za zdravstvo postavil dve poslanski vprašanji.

Prvo poslansko vprašanje je bilo povezano z nesrečo na gorsko-hitrostni dirki v Ilirski Bistrici. Ministrstvo za zdravstvo je v okviru letošnjega proračuna namenilo določeno vsoto sredstev za nabavo urgentnih vozil v posameznih zdravstvenih domovih v Sloveniji. Na seznamu prejemnikov teh sredstev je tudi Zdravstveni dom Ilirska Bistrica. V naši občini smo izpeljali dva meseca trajajočo humanitarno akcijo zbiranja sredstev za urgentno vozilo, izvedli javni razpis, izbrali dobavitelja za vozilo in opremo, Ministrstvo za zdravstvo pa še ni dalo denarja. V nedeljo, 19. julija 1998, ko se je zgodila zgoraj omenjena nesreča, nekatera ilirskobistriška urgentna vozila zaradi dotrajanosti (250.000 km) niso hotela vžgati in smo jih morali ročno porivati, da so vžgala ter odpeljala ponesrečence v bolnico.

Gospod minister, kdaj bodo zagotovljena sredstva za nabavo urgentnega vozila, nakazana Zdravstvenemu domu Ilirska Bistrica?

Tudi drugo vprašanje, namenjeno Ministrstvu za zdravstvo, izhaja iz izkušnje te iste nesreče, zadeva pa problem postavitve mreže urgentnih centrov v državi Sloveniji. Že nekaj let se govori o pripravi in postavitvi urgentnih centrov po Sloveniji. Do sedaj na tem področju ni bilo narejeno nič konkretnega. Ministrstvo sprašujem, zakaj ta program ni realiziran? Ali je problem denar? V zdravstvenih krogih trdijo, da program uvedbe zdravstvene kartice stane približno toliko kot celotna postavitev mreže urgentnih centrov. In če je tako, gospod minister, ali ne potrebujemo urgentnih vozil, ki bodo reševala človeška življenja bolj kot pa zdravstveno kartico, ki za zdravje ne pomeni nič razen v organizacijsko-tehničnem pogledu.

Vprašujem tudi, kdo je odobril projekt zdravstvene kartice. Vlada ga ni. Zakaj potem teče ta projekt?

Če bi imeli vzpostavljeno mrežo urgentnih centrov, potem bi v nedeljo, 19. julija 1998, del ponesrečencev, ki so bili udeleženi v nesreči gorsko-hitrostne dirke v Ilirski Bistrici, prepeljali v bolnico v znatno krajšem času in jim ne bi bilo treba čakati na dodatna urgentna vozila iz Ljubljane. Vsekakor bi v navedenem

PARLAMENTARCI OBISKALI PONESREČENCE Z DIRKE FERRARI 98 PETROL GRAND PRIX ILIRSKA BISTRICA

V sredo, 22. julija 1998, je parlamentarna delegacija obiskala ponesrečence gorsko-hitrostne dirke Ferrari 98 Ilirska Bistrica ter se seznanila z njihovim stanjem. V razgovoru z vodstvom Kliničnega centra so se člani delegacije: predsednica parlamentarnega odbora za zdravstvo Majda Kregelj-Zbačnik, Aleksander Merlo, Mario Gasparini in Vladimir Čeligoj zavzeli za reševanje akutnih problemov, ki pestijo zdravstvo in Klinični center, o čemer bo jeseni razpravljala parlamentarna odbor za zdravstvo.

primeru svojo vlogo odigral urgentni center, ki bi moral biti bližje - v Postojni ali v Ilirski Bistrici.

Gospod minister, kdaj bo postavljena mreža urgentnih centrov v Sloveniji?

Vladimir Čeligoj
poslanec Državnega zbora RS

TIB Petrol Transport, d.d.
Ilirska Bistrica

Šercerjeva 17
6250 Ilirska Bistrica

OPRAVLJANJE IZREDNIH POSAMIČNIH PREGLEDOV PRIKOLIC ZA OSEBNE AVTOMOBILE kategorije 01 in skupne mase 750 kg

Obveščamo vse lastnike prikolic za osebne avtomobile, da si morate po novem Zakonu o varnosti cestnega prometa pridobiti

POTRDILO O SKLADNOSTI PRIKOLICE S HOMOLOGACIJSKIMI
IN SPLOŠNIMI TEHNIČNIMI PREDPISI.

Pregled je obvezen za vse prikolicе, ki so že v uporabi in zanje še ni bila izdana izjava o ustreznosti vozila.

Na podjetju TIB Petrol Transport, ki je pooblaščen organizacija za tovrstne preglede, bomo prikolicе pregledovali v času tehničnih pregledov (ponedeljek, sredo in petek med 7.30 in 14.30) oz. po vaši najavi.

Za vse dodatne informacije pokličite:
na telefon 067/41-341
(g. Bernard Oblak ali g. Marjan Hrvatini).

BRKINI
zibelka upora

**VABIMO VAS NA TATRE
V BRKINE NA**

VELIKO PARTIZANSKO ZBOROVANJE

v nedeljo, 6. septembra 1998,
ob 10.30 uri

PROGRAM:

ob 10.30 uri: odkritje spominske plošče padlim borcem in
žrtvam nacifašističnega nasilja iz vasi Tatre;
ob 11.00 uri: slavnostna prireditev
slavnostni govornik: tovariš
Ivan Dolničar, predsednik ZZB NOB Slovenije.

Udeležence zborovanja bodo pozdravili:
koordinator območnih in občinskih združenj ZB za
Južno Primorsko, tovariš Emil Škrl,
župan občine Hrpolje-Kozina,
gospod Vladislav Krebelj,
podpredsednik ANPI Italije, tovariš Arturo
Calabria,
in predsednik Koordinacije borčevskih organizacij
Županije Istrske, tovariš Miho Valič.

Bogat kulturni program bodo izvajali:
Partizanski pevski zbor "Pinko Tomažič" iz Trsta, godba na
pihala Slovenske policije in moški pevski zbor Slavnik.

JUŽNO PRIMORSKE OBČINE

PIREDITVENI ODBOR

KRIZA RUSKE BORZE SE ODRAŽA TUDI PRI NAS

Zanimanje za vrednostne papirje se je po prejšnjem rahlo stagnirajočem tednu ponovno vrnilo. V sredo smo namreč zaznali še en preboj slovenskega borznega indeksa preko 2000 točk, pri nekaterih delnicah pa smo zaznali najvišje vrednosti doslej.

To se nanaša predvsem na delnice Luke Koper, ki so v tem tednu postale pravcat zaklad. Tečaj delnic se je namreč dvignil iz dobrih 3.000 tolarjev na 3.377 tolarjev, kolikor je znašal sredin enotni tečaj, vendar pa je v četrtek sledil manjši popravek, četrtekov enotni tečaj pa je znašal 3.326 tolarjev. Tudi Petrolove delnice so precej pridobile na vrednosti, saj je tečaj porastel preko 30.000 tolarjev. Kljub porastom pa so nekatere delnice izgubile kar nekaj odstotkov. Najbolj so bile na udaru delnice podjetij, ki veliko prodajajo na ruskem trgu. Tam je zaradi slabe finančne situacije nastalo napeto ozračje, kar poveča tveganost prihodkov z ruskega trga. Tako smo že prejšnji teden zaznali počasno padanje tečajev delnic Helosa Domžale ter Krke, v tem tednu pa so se padci še bolj okrepili. Pri delnicah Krke smo tako v četrtek zaznali padec za okoli dva odstotka, v sredo je bil trend pozitiven, v četrtek pa so se posli sklepali okoli 34.000 tolarjev. Vzrok porasta lahko iščemo predvsem zaradi objave razveljavitve Merckove tožbe. Tolikšnemu porastu niso sledile Lekove delnice. Tečaj omenjenih delnic je v začetku tedna padel vse do 52.000 tolarjev, v četrtek pa so se posli sklepali za 53.200 tolarjev.

Pri primorskih podjetjih je zanimanje poleg Lukinih delnic zajelo tudi delnice Intereurope, katerih tečaj je porastel na 2.100 tolarjev, nato pa so v četrtek padle za slaba 2 odstotka. Zanimanje za omenjene delnice še obstaja, kar lahko poveča njihovo vrednost. Istrabenzove, Drogine delnice ter delnice Emone Obale Koper pa trenutno niso na seznamu najzanimivejših. Trgovanje z omenjenimi delnicami ni veliko, tečaji pa se več ali manj zadržujejo na istih ravneh. Tako se tečaj Emone Obale Koper giblje med 2.650 ter 2.700 tolarjev, tečaj Droginih delnic med 37.000 in 38.000 tolarji in tečaj Istrabenz med 2.950 in 3.050 tolarjev. Večji premik navzdol smo zaznali le pri delnicah Droge Portorož, saj je tečaj padel za okrog 5 odstotkov. Tudi na prostem trgu so nekatere naložbe izstopale. Omeniti velja predvsem delnice Mitola Sežana, katerih četrtekov tečaj je porastel na 2.100 tolarjev.

Trgovanje z delnicami podjetij postaja zelo zanimivo, večji obseg trgovanja pa je opaziti tudi z delnicami pooblaščenih investicijskih družb. Tem delnicam je v zadnjih dneh tečaj nekoliko upadel, toda delnice so se

zmeraj za deset odstotkov dražje, kot so bile v začetku meseca. Nakupno navdušenje se glede na preteklo dogajanje še ni končalo, kar pomeni, da lahko v prihodnjih dneh zaznamo še kakšen porast. Vseeno pa je potrebno biti pri morebitnih nakupih zelo previdni, saj se lahko kaj kmalu zgodi, da bomo zaznali večodstotni padec.

Ilirika BPH, Janez Novak

Snežnik

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović

Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o., Bazoviška 40

Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnulović

Uredniški odbor: Dragica Prosen,
dr. Ivica Smajla, Volko Čeligoj,
dr. Maksimilijan Modic,
Ivko Spetič (predsednik)

Urednik in novinar: Ksenija Montani
Lektorica: Nevenka Ujčić
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: "GA commerce" d.o.o. Ilirska Bistrica
Naklada: 1300 izvodov

Po mnenju Ministrstva za kulturo Republike Slovenije št. 415/1433/97 z dne 2. 12. 1997, se časopis SNEŽNIK šteje med proizvode, za katere se na osnovi 13. točke tarife št. 3 Tarife davka od prometa proizvodov in storitev plačuje 5% davek od prometa proizvodov. Prometni davek je vračunan v ceno časopisa.

Nadaljevanje z naslovne strani.

CESTA NAJ LJUDI ZDRUŽUJE

Prireditev se je začela s prihodom mažoret iz Povirja ter postojnske godbe na pihala.

Nastopila sta cerkveni mešani pevski zbor pod vodstvom Jožeta Tomšiča ter otroški cerkveni zborček, ki ga vodi Petra in Katja Turk. Naj omenimo, da v Knežaku deluje kar devet skupin področja kulture.

Direkcija za ceste Republike Slovenije je financirala rekonstrukcijo vozišča v višini 67,5 milijonov tolarjev, približno petina tega zneska pa gre na račun ureditve odvodnjavanja meteornih voda vzdolž celotne trase. Občina je za izgradnjo pločnikov in odkup zemljišč prispevala 10,5 milijona tolarjev.

Zdaj, ko je glavna prometna žila prenovljena, je vas Knežak že na videz lepša, bolj urejena, gotovo pa je pomembno tudi to, da so si Knežani lahko oddahnili.

Joža Kastelic, ki je povezovala program, se je v imenu krajanov zahvalila podpredsedniku krajevne skupnosti Vojku Mihlju, ki je sodeloval pri usklajevanju in razreševanju problemov med izvajalci del in krajsani in uspešno "miril duhove". "Da pa bi poplaknil vse zamere", si je Vojko Mihelj "prislužil" tudi buteljko vina, ki mu jo je izročila gospa Kastelic. Mihelj je zbranim na kratko orisal potek del in vsem skupaj zaželel, da bi "nova cesta v vas prinesla novo življenje, da bi ljudi združevala in ne razdvajala. Joža Kastelic je še povedala, da kneška župnija prav v tem letu praznuje svojo 160-letnico.

Kulturno prireditev sta pripravila krajevna skupnost in Društvo prijateljev informiranja, športa, kulture, okolja, turizma ekologije Knežak - PIŠKOTEK (registrirali so ga nekaj dni pred odprtjem prenovljenega vozišča). Prireditve so se udeležili tudi župana Pivke in Postojne, bistrski svetniki, primorski poslanci državnega zbora ter predstavniki izvajalcev del. Slavnostni govornik Žare Pregelj je dejal, da država prenavlja ceste v okviru možnosti, toda vsako leto več. Slovenija ima 700 kilometrov uničenih cest, 1500 kilometrov takih, ki jih bo treba kmalu prenoviti, čez 2000 kilometrov pa urejenih. Stanislav Prosen pa je izrazil upanje, da se bodo obnovitvena dela na regionalni cesti R 381 od Pivke prek Knežaka proti Podgradu nadaljevala, še posebej na odseku pri Zaličih. Po prireditvi, ki je potekala pred zadružnim domom, pa so Knežani nadaljevali praznovanje z vaško veselico za osnovno šolo.

Dragica Prosen
Slike: Petar Nikolić

Številno občinstvo pred zadružnim domom

Prenovljeno cesto je blagoslovil kneški župnik Janez Kržišnik in vsem zaželel srečno pot in varno vožnjo.

Slavnostni trenutek - trak so prerezali (z leve): Vojko Mihelj, Jadran Hreščak, Žare Pregelj in Stanislav Prosen. Po zdravici so se gostje prvi popeljali po novi cesti - s konjsko vprego.

DEMANTI NA ČLANEK "VROČE POLETJE V JELŠANAH"

15. avgusta 1998 je bil v časopisu Snežnik št. 14/15 na strani 3 objavljen članek Vroče poletje v Jelšanah, ki ga je sestavila novinarka Dragica Prosen.

Spodaj podpisani izjavljam, da gre v tem članku za nekaj neresničnih besed, ki jih želim in moram negirati:

- nisem predsednik sveta KS Jelšane in tudi ne vodim omenjene proticiganske akcije;
- novinarki Dragici Prosen nisem dal nobene izjave, vezane na problematiko v citiranem članku;
- neresnična je izjava, da le dva vaščana peticije nista podpisala, a da bosta to storila kasneje. Nepodpisnikov je precej več in mislim, da se tudi ne bomo premislili.

Zato zahtevam:

- da se moj članek objavi v prvi naslednji številki Snežnika;
- da uredništvo Snežnika in sama novinarka objavita v naslednji številki, kako je moje ime prišlo v ta članek in da se mi avtor članka javno opraviči.

Bojan Brozina

OPRAVIČILO

V zadnji, 14. številki Snežnika je novinarka Dragica Prosen v prispevku "Vroče poletje v Jelšanah", objavljenem na tretji strani, gospoda Bojana Brozina (namesto Roman Brozina) dvakrat pomotoma "imenovala" za predsednika sveta krajevne skupnosti Jelšane.

Posledično je razumljivo, da gospod Bojan Brozina v članku omenjene "proticiganske akcije" NE VODI, prav tako pa tudi, da novinarki ni dal nobene izjave, vezane na problematiko v citiranem članku.

Gospodu Bojanu Brozini, ki s člankom ni povezan v nikakršnem smislu, (prav tako pa tudi predsedniku sveta KS Jelšane gospodu Romanu Brozini) se za napako in povzročeno vznemirjenje opravičujemo tako novinarka Dragica Prosen kot celotno uredništvo!

AFORIZMI

Živel je mož, imel je psa, lepo ga je redil.
Nekoč mu ukrade kos mesa, vendar ga ni ubil.
Živi zdaj mož in psa ima, ki krade za oba.

Majhna, zaplankana, zapita.
Za vse ne moremo kriviti Tita.

Bruno Požar

Rubriko DROBNO GOSPODARSTVO pripravlja: Alenka Penko

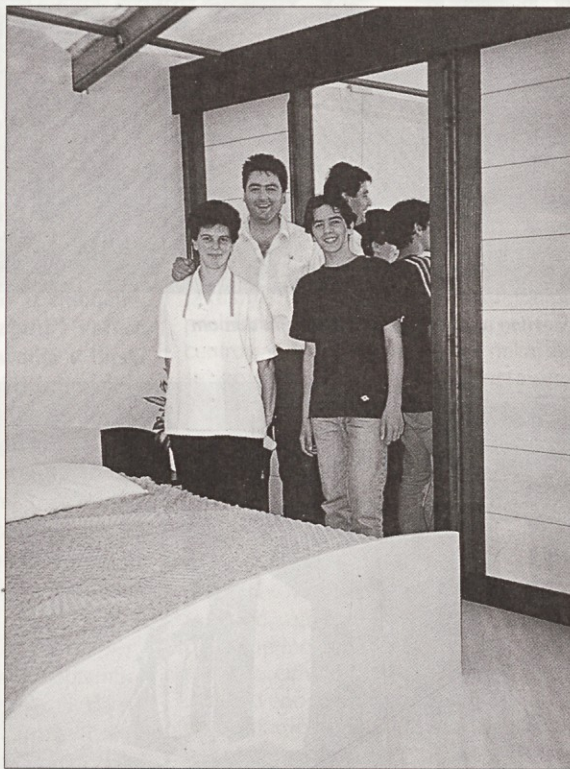
SEJEM BIL JE ŽIV

Že nekajkrat smo zapisali, da so k obrtni obarvanosti letošnjih dvanajstih Bistriških dnevoj pripomogli domači obrtniki, ki so pod velikim šotorom v Športnem parku Nade Žagar pripravili III. razstavo obrti. V prejšnji številki Snežnika smo nekatere od teh že predstavili, v tej in naslednji pa nadaljujemo s predstavitevijo še preostalih razstavljalcev.

V BOJU ZA PROSTOR

Mizarstvo Rojc iz Dolnjega Zemona že vrsto let razvija in izdeluje posebno vrsto vgradnih omar, imenovanih POLO, ki se od klasičnih razlikujejo zaradi svojstvenega načina izdelave. Višina, dolžina in globina vgradnih omar in praktični dodatki so izdelani po meri in željah kupcev.

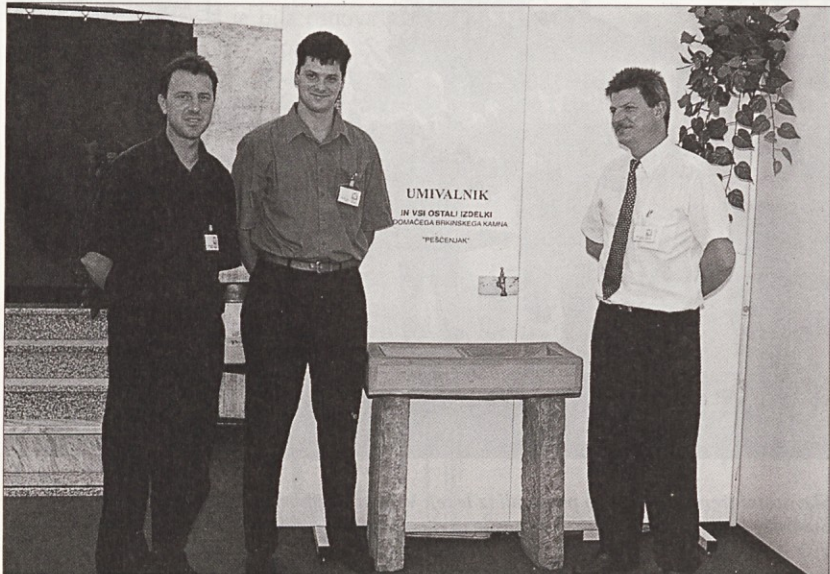
Običajno se izdelujejo brez hrbišča, vse to pa omogoča optimalno izkoriščenost prostora. Uporabna vrednost omare je neomejena. Na tokratnem sejmu so jo prikazali kot sestavni del sobnega pohištva. Možna je tudi izvedba spalnice z različnimi kombinacijami postelj in nočnih omaric ter komod, ki jih izdelujejo s predali ali brez, z vrati ali kombinirano. Pohištvo izdelujejo v dvanajstih barvnih odtenkih in nešteti kombinacijah. O vsestranski uporabnosti vgradne omare se boste lahko prepričali tudi na bližnjem Celjskem sejmu, ko bo služila hkrati kot razstavni eksponat in razstavni prostor kovinskih izdelkov.

Ko se nagradi preveč dela, priskočijo na pomoč tudi ostali člani družine. (foto: S. Udovič)

POISKAN, UPORABLJEN, OBLIKOVAN

Podjetje Bess d.o.o. iz Podbež (Zaliči) je edino podjetje na Ilirskobistriškem, ki se ukvarja s kamnoseško dejavnostjo. Za potrebe gradbeništva režejo, obdelujejo in brusijo kamen. Opravljajo tudi kamnoseška dela na surovem kamnu iz kamnoloma in izdelujejo izdelke iz naravnega kamna. V času tokratnega sejma so prikazali široko paleto izdelkov iz lastnega proizvodnega programa: stopnice, police, nagrobne spomenike, pulte, stojala in pa žalni program (nagrobne luči, vaze, svečnike ...), ki jih nudijo v sklopu trgovine. Največ pozornosti pa je vsekakor pritegnilo pomivalno korito, po domače "lijak", ki so ga izdelali iz pravega, domačega kamna peščenjaka, ki mu v Brkinih pravimo "sivec".

Umivalnik iz peščenjaka bo krasil tudi bistrsko hišo na Celjskem sejmu.

Čeprav občina Ilirska Bistrica prednjači po stopnji brezposelnosti med primorskimi občinami, se v podjetju ves čas ukvarjajo s kadrovskimi problemi, kar je nedvomno posledica takšnih in drugačnih nadomestil. Prav zato so se odločili, da bodo za kader poskrbeli sami in se že pripravljajo na dualni sistem izobraževanja.

PRI BRENČIČEVIH SKRBIJO ZA LASTEN PODMLADEK

Jože Brenčič se že petnajst let ukvarja z instalacijami za vodovod, plin in kanalizacijo. Ob tej priložnosti mu je podpredsednik Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica Anton Jaksetič izročil simbolično priznanje, Alberti-Znideršičev panj ali kot ga kratko imenujemo AŽ panj kot spomin na našega rojaka, Bistričana Antona Znideršiča, poznane predvsem kot čebelarkega strokovnjaka, hkrati pa velikega gospodarstvenika. Gospod Brenčič je prvi izmed bistrških obrtnikov, ki je sprejel v uk učenca po obrtnem programu in ga tudi uspešno izsolal ter s tem poskrbel za lasten podmladek.

STANIČEVI IZ PODGRADA SE PONAŠAJO Z DESETLETNO OBRTHO TRADICIJO

Družina Stanič iz Podgrada opravlja obrtno dejavnost od 1. januarja 1988 dalje. Sprva so se ukvarjali z izdelavo in sestavljanjem drobnih kovinskih predmetov. Pri tem so bili kooperantsko vezani na TKG Šmarje in Lamo Dekani. Izguba jugoslovanskega trga pa je oba naročnika hudo prizadela, zato sta bila prisiljena pretrgati kooperantske odnose. Delo so si bili prisiljeni poiskati drugje, kar je pogojevalo širitev dejavnosti in iskanje novih idejnih rešitev. V desetletnem obdobju so se ukvarjali in se še ukvarjajo z izdelavo marsičesa, od raznovrstnih vložkov za sedišča, različnih dimenzij, kombiniranih z nasloni ali brez, vložkov za vrtno garniture iz polietilenske pene in tekstila, šivanjem anatomskih vzglavnikov, izdelavo ležišč za jahte in čolne, izdelovanjem žogic iz poliuretanske pene, filtri za akvarije in pa sedežnimi garniturami Adria. V letošnjem jubilejnim letu je hčerka Barbara odpelala prodajalno v Domu na Vidmu. Poleg sedežnih garnitur iz lastnega

Leon Stanič je eden izmed dobitnikov plakete za desetletno delo v obrti. (foto: Atelje Maraž)

proizvodnega programa, ki jih izdelujejo po meri in željah strank, nudi še vrsto zanimivih stvari: izdelke iz stekla,

keramike, porcelana, posteljnino, namizne prtice z idrijsko čipko, okrasne

DANES SE KAMEN UPORABLJA LE ŠE ZA OKRASNE ZIDOVE

krovska dela izvaja:

HUBERT ŠLOSAR

Hubert Šlosar že nekaj časa predseduje Sekciji gradbincev OOO Ilirska Bistrica, za administrativna dela obratovalnice pa skrbi žena Helena. (foto: S. Udovič)

Včasih so zidarji zidali s kamnom. Zelo čislani so bili Brkini. Znale so bile skupine iz Pregarij in Huj. Kamen se danes v gradbeništvu skoraj ne uporablja, izpodrinili so ga novi materiali, slamnate strehe pa nadomestile številne sodobne kritine.

Kljub stagnaciji na področju gradbeništva, ki jo je narekovalo pomanjkanje investicij, ostaja gradbeništvo na Bistriškem še naprej najštevilnejše zastopano v obrtništvu. V času tokratnega sejma sta za predstavitev gradbene dejavnosti poskrbela dva mlada, uspešna obrtnika gradbene stroke, Hubert Šlosar in Stanko Iskra. Poleg slikovne predstavitve sta predstavila tudi nekatere najnovejše gradbene materiale, seveda pa ni manjkala niti miniatura hišica, delo Huberta Šlosarja.

V sklopu registrirane dejavnosti se ukvarjata z novogradnjami in adaptacijami stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov, izvajata krovska dela in strojno obdelujeta glave špirovcev.

Stanislav Skok se ponaša z dolgoletnimi izkušnjami na področju elektro dejavnosti, obrtno dejavnost opravlja zadnjih petnajst let. (foto: Maraž).

Pri Brenčičevih skrbijo za ohranjanje obrtno tradicije. (foto: Atelje MARAŽ)

PRI SKOKOVIH SE JE IZUČILO POKLICA ŽE LEPO ŠTEVILO UČENCEV

Stanislav Skok že petnajsto leto požrtvovalno prenaša znanje na mlajše rodove. Za samostojno delo je usposobil že nešteto učencev elektro smeri. Ob petnajstletnici dela v obrtništvu mu je podpredsednik Območne obrtne zbornice Anton Jaksetič v imenu vodstva Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica izročil simbolično priznanje. AŽ panj Ukvarja se z montažnimi in instalacijskimi deli, opravlja meritve in elektro instalacijah, vrši montažo in pregled preloženih instalacij, opravlja preizkuse in meritve na nizko napetostnih stikalnih blokih in montažo, preglede in meritve eksplozijskih zaščitnih postrojev.

prevzema naloge odgovornega vodja dela za izvajanje elektro instalacijskih del na objektih. Ali kot je zapisal v prospektu, ki ga je predstavil v času sejma: "Če imate kakršnokoli vprašanje, nas lahko kadarkoli pokličete ali obiščete in veseljem vam bomo pomagali." Pomoč se z dolgoletnimi izkušnjami, timsko delom, izvajanjem del v skladu z veljavno zakonodajo in vgrajevanjem kvalitetnega instalacijskega materiala. Dela opravlja z naročnikom ali lastnikom materialom. Strankam pa nudi tudi obročno odplačevanje. Kljub obilici dela še vedno najde čas za delo v obrtni organizaciji in tvorno sodeluje v Sekciji elektro dejavnosti Obrtne zbornice Slovenije ter skrbi za lasten razvoj in izobraževanje.

Nadaljevanje prihodnje

Na Celjskem sejmu se bo 15. septembra predstavila občina Ilirska Bistrica

DEŽELA ILIRSKOBISTRIŠKA - OD BRKINOV, BREGOV VJLKE VODE DO SNEŽNIŠKIH VRHOV

Letošnjega Celjskega sejma, ki bo potekal od 11. do 20. septembra, se bo udeležilo kar 24 obrtnikov iz Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica. Predstavili se bodo na skupnem razstavnem prostoru v hali A. Vrhunec sejma bo za Bistričane gotovo 15. september, ko se bo pod naslovom "Dežela ilirskobistriška - od Brkinov, bregov vjlike vode do snežniških vrhov" zvrstilo kup prireditev, ki naj bi širšemu občinstvu čimbolj slikovito predstavile značilne znamenitosti naših krajev.

Razstavni prostor, ki ga bo OOOZ Ilirska Bistrica postavila v sodelovanju z zbornicami iz Sežane, Postojne, Idrije in Obale, bo na precej atraktivnem prostoru, na katerem se bo zvrstilo tudi več drugih prireditev. Osrednji prostor bo predstavljala prava ribiška barka, ki bo okoli razstavnega prostora obalnih zbornic, v ulici pa bodo stale že znana kraška hiša iz Sežane ter hiše iz Postojne, Idrije in Ilirske Bistrice.

Zunanost bistriške hiše bodo krasili kovani dodatki, ki jih izdeluje Suma inženiring, d.o.o. iz Ilirske Bistrice, cvetlična plezalka ter vinska trta, ki jo bodo iz krep papirja izdelale članice premskega turistično-kulturnega društva. Nekaj cvetja so že pripravile za nedavno odprtje televizijske oddaje, ki si jo bomo lahko ogledali na nacionalni televiziji (v septembru), za pravo grozdje in ostale naravne materiale bosta poskrbela Sadje in zelenjava Godetec ter Kogovšek, prav tako iz Ilirske Bistrice, kamnito korito in posode, oblikovane iz brkinskega kamna "sivca" in peščenjaka, pa bo prispeval Bess, d.o.o. iz Zalič.

Zaradi relativno majhnega razstavnega prostora (16 kvadratnih metrov) so se na obrtni zbornici odločili, da bodo le-tega opremili čimbolj racionalno. Tako bo polo omara, ki jo bodo izdelali v Mizarstvu Rojc iz Dolnjega Zemona, služila kot razstavni prostor za izdelke drugih obrtnikov, Bojan Žele pa bosta razstavila leseno gostilniško mizo ter stole - vse kot "nadomestek" za običajno sejmsko mizico. V razstavnem prostoru se bodo s svojimi izdelki predstavljali še Šiviljstvo Sanja Udovič s.p. s svojo kreacijo, Tehnovent David Škrab s.p. z različnimi vrstami ventilatorjev, Prema, d.o.o. s solarnim bojlerjem, toplotnim izmenjevalcem ter napajalnikom za drobnico.

Manjkale ne bodo tudi dobrote domačih proizvajalcev: z brezalkoholnimi napitki bo sodelovala Jelšanska Ara, d.o.o., Srečko Sanabor s.p. iz Harij s suhim in svežim sadjem pa domačim kisom in slivovko, Marija Mikuletič s.p. iz Male Bukovice z raznimi vrstami kruha iz svoje pekarnice "Drobtinica", Pekarna "Slava" - Zorka iz Ilirske Bistrice s piškoti ter slaščičarka Ljubica Vovk iz Zarečice z

raznovrstnimi pecivi. Ob naštevanju proizvajalcev prehranbenih izdelkov ne smemo pozabiti še mleviskih izdelkov Mlinarstva "Nemec" iz Podstenj ter novogoriškega Salumisa, ki svoje suhomesnate izdelke suši na Velikem Brdu (in snuje nove zamisli za proizvodnjo v naših krajih).

Darko Renko bo razstavljal PVC vrečke za smeti in shranjevanje, Vrh Marica iz Gornjega Zemona usnjene rokavice za uporabo v gradbeništvu in industriji, Irbis, d.o.o. pa čistilna sredstva. Za prijetnejši izgled razstavnega prostora bodo poskrbeli že omenjena "Suma" s kovanimi svečniki in podobnimi kovaškimi izdelki, Silvo Kmetec s.p. s programom dišečih sveč in parafiniranimi vrtnicami, Grafična delavnica Bor s koledarjem reprodukcij nedavno preminulega slikarja Franceta Miheliča, "Maj", d.o.o. iz Zarečice in Branka Počak iz Podgrada z vizitkami, Helena Urh iz Podgrada in Cvetličarna M s cvetličnimi aranžmaji ter "Mašnica" Milojke Primc s suvenirji s poudarjeno uporabno vrednostjo (npr. z glinenimi dodatki okrašena steklenička in kozarec za medicino oziroma med). Počakajeva, Urhova ter Primčeva bodo svoje izdelke razstavljale in prodajale tudi v "hiši obrti", kjer bodo na voljo vsi izdelki domače obrti.

15. septembra bo "naš dan"

Organizatorja predstavitev ilirskobistriške občine bosta Območna obrtna zbornica ter občina Ilirska Bistrica, ki se na ta dogodek temeljito pripravljata že od julijske razstave bistriške obrti. Prizadevata si pripraviti izredno pester in slikovit program, v katerem naj bi celovito zajeli vse značilnosti naših krajev in ljudi. Prireditev bo potekala v avli Celjskega sejma med 11. in 14. uro.

Poudarek bo na prikazu nekdanj tradicionalnih, a izumirajočih obrti in običajev. Prikazana bo žganjekuha na "brkinski" način, izdelovanje rož iz papirja, pletenje košar iz vrbovih šib pa še kaj. Z novo kaseto "Brkinska slivovka" se bo predstavila skupina "Snežnik". Tako bo kaseta, ki "poje" tudi o kuhanju slivovke in skoromatih, primerno звоčno ozadje za nastop skoromatov in žganjekuhe. V kulturnem programu pa bodo nastopili Ankica Udovič, članica Zupanove harmonikaške skupine iz

Jelšan, bratje Boštjančič iz Harij, skupina Sušec in nekateri drugi.

V kulinarinem delu predstavitev bodo obiskovalci lahko poleg slivovke poskusili brezalkoholne napitke "Are" iz Jelšan, domači jablovec, imenovan tudi "žvižgovc", ki ga pripravlja Srečko Sanabor ter suho in sveže sadje iz brkinskih sadovnjakov.

V sodelovanju z društvom Brkinskih sadjarjev (člani so sadjarji iz občin Pivka, Divača in Bistrica) organizatorja pripravljata tudi predstavitev "Brkinske sadne poti". Ob tej priliki bodo izdali zgibanko, na kateri bodo prikazani Brkini ter po njih označena "Brkinska sadna pot" z vrisanimi točkami, kjer bo možen nakup sadja ter ogled znamenitosti. Matjaž Penko (GD "Bor") pripravlja tudi veliko jabolko, na katerem bodo vpisani vsi sodelujoči sadjarji.

Obiskovalcem bodo ponudili tudi različne sire ter druge mlečne izdelke bistriških rejcev drobnice, domač kruh in peciva, suhomesnate izdelke, sušene na "našem" zraku, pa tudi gobjo juho v posebnih gobah-jurčkih iz krušnega testa, za kar bo poskrbela Ema Deželak iz gostilne Potok. Z Bolčinovimi - oskrbniki gostišča na Mašunu - pa se še dogovarjajo o tem, da bi se predstavili tudi s specialitetami iz divjačine.

Obiskovalcem sejma bodo na voljo tudi prospekti - tako bistriških obrtnikov kot tudi občine same. Ker pa je do sejma in "bistriškega dneva" še kar nekaj dni, se bo program predstavitev verjetno še podaljšal. Z gotovostjo pa lahko trdimo, da bodo imeli obiskovalci bistriškega razstavnega prostora pa tudi predstavitev 15. septembra kaj videti. Organizatorja pričakujeta številni obiski, k ogledu bistriškega prispevka Celjskemu sejmu pa vljudno vabita vse prebivalce naše občine!

Dragica Prosen

ZAKOVANO - KOT ZA VEČNO ZAKOPANO

Kovaštvo ima na Slovenskem dolgo tradicijo. Sega v stare fužinske čase. Povezano je bilo z nahajališči železove rude. Kovači so bili posamezniki, ki so poleg izdelovanja orodij in naprav znali podkovati tudi konje in govedo.

Penko Franc, upokojen kovaški mojster iz Rečice pri Ilirski Bistrici, se je kovaškega poklica izučil leta 1939 pri Kovačevih v Trnovem. Uk je trajal tri leta, zadnje leto pa mu je mojster dajal tudi nagrado. Obrtno dejavnost je opravljal kratek čas, med letom petdeset in dvainpetdeset, saj takratna družba obrtništvu ni bila naklonjena.

Pozneje se je zaposlil v kovaški delavnici Kmetijske zadruge Ilirska Bistrica, delal kot kovač v KIK-u vse do leta 1978, ko se je upokojil pa na Transportu v Ilirski Bistrici. Vsa ta leta si je želel, da bi postavil versko znamenje in tako počastil spomin na kar sedem veselih in žalostnih dogodkov, ki so se vedno zgodili v začetku septembra. Že med vojno se je namreč zaobljubil, da bo, če se srečno vrne iz italijanske vojske, postavil kapelico. Na praznik

Marijinega rojstva, 8. septembra 1943, se je živ in zdrav vrnil domov, prav tako tudi vsi njegovi štirje bratje. Leta 1950 se je poročil, 1960 mu je umrla mama. 1965 sta z ženo praznovala v Rimu srebrno poroko.

Leta 1994 je uresničil svojo željo. K sodelovanju je pritegnil domačega likovnika in znanega raziskovalca ljudske dediščine Romea Volka, ki je pripravil likovno podobo zelo zanimivega kamnitega znamenja, posvečenega Materi božji - Kraljici miru. Prav Romeo ga je nagovoril, naj kipec Matere božje

Penko Franc ima tri sinove, dva sta se izučila podobnega poklica. Želi pa si, da bi kovaško tradicijo nadaljeval tudi kateri izmed petih vnukov. (foto: D.Cek)

Železna Mati božja, nastala s pomočjo kovaških spretnosti upokojenega kovača Franca Penko iz Rečice. (foto: D.Cek)

izdelal sam. Sprva je okleval, pozneje pa poprijel za kladivo in skoval Marijino podobo. Znamenje, kakršna so bila značilna za cestna razpotja na Bistriškem, je iz repenskega kamna sklesal kamnosek iz Brij na Krasu, sam pa je pozneje skoval še majhen zvon in ga postavil poleg kapelice. 11. septembra letos bodo minila štiri leta, od kar je znamenje blagoslovil trnovski dekan gospod Bogdan Berce. Vse od takrat skrbi za vedno urejeno okolico žena Ivanka Penko.

OB DOBRI KVALITETI CENA NI VAŽNA - Tržnica na Placu v Ilirski Bistrici nudi kupcem vsakodnevno bogat izbor sveže zelenjave in sadja. V teh poletnih dneh je zelo veliko povpraševanje po lubenicah, papriki in paradižniku. Cene so še kar solidne, tako omogočajo nabavo vsem, tudi tistim z malo bolj plitvimi žepi. Če je ponudba dobra in kvalitetna, pa višina cene tako in tako ni pomembna.

Tekst in slika: P. Nikolič

Nadaljevanje z naslovne strani.

Prva mednarodna poletna glasbena šola v Ilirski Bistrici

TEDEN DNI GLASBENIH DELAVNIC IN KONCERTOV

Prof. Sonja Pahor-Torre s študentko Evo Favento iz Nove vasi.

Mojster Erno Sebastian z Boštjanom Barbišem s Topolca.

Klavirski duo iz Rima: Milea Anna Paola, Sanmarco Carmela

Prof. Fedja Rupel in Alja Velkavrh iz Lucije.

Otvoritvenemu koncertu je sledil teden glasbenih delavnic, v katerih so učenci pilili in brusili svoje znanje pri omenjenih profesorjih, korepeticijskeje za violino in flauto pa je vodil prof. **Bojan Glavina**. Celodnevne delavnice so potekale v prostorih Glasbene šole, nekdanjega otroškega vrtca v Župančičevi ulici ter osnovne šole Dragotina Ketteja. Delavnico violine je obiskovalo štirinajst mladih glasbenikov, flaute šest, klavirja devet, harmonike štiri aktivno in trije pasivno, organizirana pa je bila tudi delavnica za klavirski duo in trio. S sodelovanjem Turistično-informativnega centra pri občini Ilirska Bistrica so organizatorji poskrbeli tudi za prosti čas udeležencev šole: ogledali so si znamenitosti mesta in njegove širše okolice, zvečer pa so si le-te lahko ogledali tudi na videoposnetkih ali se sprostil na družabnih srečanjih pri nekdanjem vrtcu.

Ravnatelj Glasbene šole Ilirska Bistrica in glavni organizator poletne glasbene šole prof. **Lazslo Balazs** je povedal: "Zelo sem zadovoljen s potekom te naše prve poletne šole. Ponosen sem na to, da sem za sodelovanje uspel pridobiti tako kvalitetne predavatelje. Šola je velika pridobitev za vso občino, ki pa bi jo lahko bolje izkoristila tudi za svojo promocijo. Verjamem, da bomo šolo organizirali tudi prihodnje poletje, saj so vsi predavatelji načeloma že pristali na sodelovanje. Upam, da bo šola postala tradicionalna in da bodo našo občino na robu Slovenije obiskali in spoznali še številni učenci in pedagogi. Tudi vsi štirje gostujoči umetniki so s šolo in vsemi učenci zelo zadovoljni. Pogoj za njihovo nadaljnje poučevanje v Bistrici pa je, da jim v prihodnje ponudimo bistveno boljše nastanitev. Za pomoč se zahvaljujem pokroviteljem Občini Ilirska Bistrica, SKB Banki ter Banki Koper, pa tudi ravnateljici šole Dragotina Ketteja, **Sonji Koren-Čeligoj**, ki nam je omogočila uporabo prostorov na šoli."

Več o nastopih mladih udeležencev na zaključnih koncertih pa v naslednji številki Snežnika.

Dragica Prosen
slike: **Petar Nikolič**

Prof. Lazslo Balazs je tudi s strani Ministrstva za izobraževanje ponovno potrjen za ravnatelja Glasbene šole Ilirska Bistrica za naslednji mandat.

Glasbena šola je že v maju prejela prijave 51 novih učencev, točni podatki o številu vseh učencev pa bodo znani v prvih dneh septembra, ko bo zaključen vpis za novo šolsko leto. Novost na šoli bosta v tem letu oddelka za solo petje in balet.

Rok Hrvatini

Prof. Volodja Balžalorsky z najmljajšo udeleženko mednarodne poletne glasbene šole Ano Jerše iz Ilirske Bistrice.

SLIKARSTVO

RAZSTAVA SLIKARKE VINKE ZAKRAJŠEK OB 300-LETNICI PREGARSKE CERKVE

V nedeljo, 16. avgusta, je bila na Pregarjah praznovana 300. obletnica posvetitve župne cerkve. Cerkev in posebno stolp kakor tudi kiparska dela kažejo na lepo renesanso. V okviru praznovanja je razen domačega župnika g. Alojza bl. prisoten tudi domačin g. Ivan Tomažič, ki dela in živi na Dunaju. Znan je predvsem kot eden od avtorjev knjige "Veneti, naši davni predniki".

V okviru tega zgodovinskega dogodka je v tamkajšnji osnovni šoli razstavljala slikarka ga. **Vinka Zakrajšek**. Ko smo jo srečali, je izžarevala veselje in srečo obiskovalcev je bilo veliko. Pozorno Vinkino oko je v prvem delu zabeležilo okoli dvajset risb ljudi, s katerimi se vsakodnevno srečuje, od šolarčka do mesarja, gospodinje in vaškega kmeta. Poudarjeni sta osebnost in dejavnost v vsej svoji življenjski preprostosti.

Drugi del razstave nam pokaže pravo Vinkino slikarsko vrednost in prefinjenost. Slike, kot so Zapuščeno ognjišče in Oživiljeno ognjišče, Pred odhodom in Po prihodu nam z doživeto toplino govorijo o brkinskem človeku in prostoru, o njegovih vrednostih in težavah, o tragičnosti nekaterih obdobij, iz katerih se je življenje splošno uveljavilo kot feniks.

Najlepši in najbolj sugestivni je del slik, ki so oblikovane kot knjige. Na njih se kaže ves notranji svet Vinke Zakrajšek in deluje kot intimni dnevnik, poln lepote in hrepenenja po soncu, po luni, po sreči.

Samorastnica Vinke Zakrajšek se je tokrat zopet izkazala z originalnostjo, inventivnostjo, lepoto in neizpodbitnim talentom.

Pavel Žnidaršič

KINO

FILMI V SEPTEMBRU

Informacije : 81-569

DOBRODOŠLI V SARAJEVO, ang.

barv, vojni
Režija: Michael Winterbottom
Igrajo: Stephen Dillane, Woody Harrelson, Marisa Tomei
6.9.1998 ob 20.30

VELIKA PRIČAKOVANJA, amer. barv., drama

Režija: Alfonso Cuarón
Igrajo: Ethan Hawke, Gwyneth Paltrow, Robert De Niro
4.9.1998 ob 20.30

ZADNJI UDAREC, amer. barv, ZF

Režija: Mimi Leder
Igrajo: Robert Duvall, Tea Leoni, Morgan Freeman, Vanessa Redgrave
11.9.1998 ob 20.30, 12.9.1998 ob 18.00 in 13.9.1998 ob 20.30

SPICE GIRLS, amer. barv., glasbeni

Režija: Bob Spiers
Igrajo Spice Girls
12.9.1998 ob 20.30 in 13.9.1998 ob 18.00

SMRTONOSNO OROŽJE 4, amer. barv., akcijski

Režija: Richard Donner
Igrajo: Mel Gibson, Danny Glover, Joe Pesci, Rene Russo
15.9.1998 ob 18.00 in 20.30

SMRTONOSNA BITKA II, amer. barv., ZF

Režija: John R. Leonti
Igrajo: Robin Shou, Talisa Soto, Brian Thompson
18.9.1998 in 20.9.1998 ob 20.30

VSI PRAVIJO LJUBIM TE, amer. barv., komedija

Režija: Woody Allen
Igrajo: Woody Allen, Julija Roberts, Goldie Hawn, Tim Roth
19.9.1998 ob 20.30

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

NOVOSTI V KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA ZA MLADINO

PATILL, P.: Igrajmo se s številkami; PATILL, P.: Igrajmo se z oblikami; PITHERS, D.: Da boš znal reči ne; COUSINS, L.: Minka na kmetiji; MURENČKI, SCHUBERT, D.: Monkie.

LEPOSLOVJE ZA MLADINO

AMOS, J.: Jakova strašna noč; AMOS, J.: Katka se je izgubila; AMOS, J.: Močnin prvi dan; AMOS, J.: Tomažev boleči zob; ARHAR, V. T.: Uganke, COUSINS, L.: Vse najboljše, Minka; DISNEY, W.: Sneguljčica in 7 palčkov; DOSKOČILOVA, H.: Krtek na ore; FRIEDRICH, J.: Internet in pomfrit; HILL, E.: Piki gre na karneval; KLEMEN, Š.: Kako je Tinček padel v jamo; KOREN, M.: Pošasti; MERES, J.: Nekje tam zunaj; NOVAK, B.: Zvon želja; RODE, J.: Kaj pa Anamarija?

STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE

BITI knjižničar; EKSLIBRIS slovenskih knjižnic in knjižničarjev; KNJIŽNICA Mirana Jerca; RAZSTAVA exlibrisov ob 30-letnici Društva ex-libris Slovenaie; BRENTANO, E.: Nauk o kategorijah; BUSCAGLIA, L. F.: Živimo, ljubimo in se učimo; DE BONO, E.: Naučite svojega otroka misliti; KOŠIČEK, M.: Človek, imej se rad!; MACDONALD, K.: Kako meditirati; MOORE, T.: Nega duše; MUSEK, J.: Človek kot celostno bitje; SAVATER, F.: Etika za Amadorja; SOLOMON, R. C.: Kratka zgodovina filozofije; SUBJEKT in eksistenca; ŠČEK, J.: Gibanje novega tisočletja; TOWNSEND, R.: Bogastvo umiranja; LOGOS v obrambo resnice; RINPOCHE, S.: Tibetantska knjiga življenja in umiranja; ABC pouk o človekovih pravicah; ALPSKA konvencija v Sloveniji; BUČAR, F.: Demokracija in kriza naših ustavnih institucij; ČLOVEKOVE pravice - zbirka mednarodnih dokumentov; DRNOVŠEK, M.: Usodna privlačnost Amerike; JEZERNIK, B.: Dezele, kjer je vse narobe; KONVENCIJA o otrokovih pravicah; KULTURNI center Lojze Bratuž; KULTURNI dom: Kulturni dom Gorica; LETNO poročilo '97; MEDNARODNI znanstveni simpozij 'Strpnost do manjšin'; MERMOLJA, A.: Narodni drugi; SLOVENSKO gibanje; SVETINA, M.: Izobraževalni program za odrasle; ŠČEK, J.: Gibanje novega tisočletja; ŠKERLEP, A.: Komunikacija v družbi, družba v komunikaciji; TRDINA, J.: Vinska modrost; UHAN, S.: Prava in neprava mnenja; YUGOŠ; ZALOKAR-D., Z.: Vzgoja in smisel življenja; GOODERS, J.: Ptiči Slovenije in Evrope; FRANCE, C.: Kuhanje; GEFFROY, E. K.: Tako se uspešno prodaja avtomobile; GREFF, G.: Tako se uspešno prodaja po telefonu; JEVŠENAK, L.: Tako se uspešno prodaja obutev; JOGA uma in telesa; KAWASAKI, G.: Kako spravite konkurenco ob pamet; KO hrana ni več 'hrana'; MACVICAR, J.: Dišavnice; MACVICAR, J.: Zdravilna zelišča; MAINLAND, P.: Posnemajmo živali; MALOVRH, M.: Psihologija v trgovini; MENDEN, E.: Prehrana za vitkost; OECHSLER, H.: Tako se uspešno prodaja v obrti in majhnih podjetjih; PEROVIČ, T.: TV novice; PHILLIPS, A.: Zdrava, privlačna, uspešna; POŽAR, S.: Poznavanje blaga; PREHRANA - vir zdravja; RATHBONE, A.: Windows NT 4 za telebane; SCHILLER, R.: Razstrupljanje telesa; SHARAMON, S.: Čudež iz grenivkinih pečk; SLOVENIJA; AVDITORIJ: Avditorijevih 25 let; BUTKOVIČ, B.: Bogdan Deodato Butkovič; EVROPSKI mesec kulture: Likovne razstave; EVROPSKI mesec kulture: Program; JAKOPEC, M.: 'Matičkovi' odmevi leta 1848 v Novem mestu; KULTURNI dom Gorica; MAURI, Š.: Kadar ciprese šumijo; MORANDI, G.: Expressive Ausdrucksformen; PEČAR, B.: Slovenski Parnas; PICASSO, P.: Pablo Picasso; SPAZZAPAN, L.: Luigi Spazzapan; TAVČAR, C.: Arhitekt Ciril Tavčar (1904 - 1980) ali Obsedenost z ustvarjanjem; WALTRISCH, M.: Šola Glasbene matice v Gorici; ZORUŽENA lista socialnih demokratov; ŽITKO, D.: Ladijske polene; ŠKRABEC, S.: Zupanci; ARCANGELI, A.: Renesansa; FRANCO, L.: Absolutizem; GODEC, I.: Litija; GODEC, I.: Luka Svetec Podgorski; JELŠANE skozi čas; MALEISSYS de, M.-T.: Življenje Marie de la Passion; POZDRAVLJENI, prednamci; SINOBA, J.: Dežela; SKOK, J.: Med cvetjem in trnjem; STEEDMAN, S.: Egipčanske novice; STEELE, P.: Azteške novice.

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE

HIBBERT, E. B.: Zamenjani deklici; SRČIČ, M.: Medsebojna samevanja; BALZAC, E. H.: Oče Goriot; BEČ, J.: Pucanje duše; BOHANEČ, F.: Življenje publicista; DAHL, E.: Ten short stories; DEKLEVA, M.: Pimlico; ELIOT, G.: The mill on the floss; FERGUSON, J.: Slepec; FRANCE, A.: Tais; FRANČIČ, F.: Dobro jutro, Charles Bukowski!; GAJŠEK, V.: Aforizmi o tebi, o tem in onem; GOLICNIK, F.: Cena spoznanj; GOLICNIK, F.: Tvegana iskanja; GRISHAM, J.: Družabnik; HOČEVAR, Z.: Šolen z vraga; KARLIN, A. M.: Angel na zemlji; KLEIBENCETL, J.: Štorije z ognjišč; KRI in LUTMAN, A.: In redci in zgosti; MERRICK, A.: Nekdo je potkal; NOVAK, B.: Velika reberija; OREL, R.: Sonček sveti na deželo to; PENGOV, F.: Podobe iz narave; PIKALO, T.: Modri e; POGELŠEK, A.: Čar ljubezni; PORLE, S.: Barva sladke čokolade; REBOLJ, J.: Nasmeh zla; RENDELL, R.: Nemirno meso; STEVENSON, R. L.: Obsedena Janet; STOKER, B.: Dracula; ŠEGOVC, F.: Naš pobje bo muzikant; ŠPELIČ, F.: Vrnili se bom k očetu; ŠRIBAR, R.: Medtem ko sem spala; ŠVIGELJ-M., B.: Con brio; TANK; TIGOVINA z lepoto; UPDIKE, J.: Friends from Philadelphia; VRBOVŠEK, B.: Sredi navadnega dne; WALTERS, M.: Kiparka; ZAJC, D.: Dol dol; ZAJC, L.: 5 do 12.

Podbeže - Ob vaškem prazniku - opasilo so v Podbežah blizu Ilirske Bistrice žegnali in postavili štiri nove križe (na sliki). Nove križe so postavili na vhodne poti v vas. Izdelali so jih vaščani sami. Pri razrezu lesa jim je pomagal **Mirko Boštjančič** iz Hrušice, kleparska dela pa je opravil **Franjo Jaksetič** iz Jablanice. Nove križe je blagoslovil župnik **Anton Ličan**. Križi so del kulturne dediščine v Podbežah.

Tekst in slika: P. Nikolič

MNENJA

PONOVO ONESNAŽITI NAŠO VELKO VODO

Čez nekaj mesecev bomo imeli nov občinski svet. Ker bomo do takrat imeli iste politične stranke, iste kandidate in iste volilce, bodo v naslednje mandatu nastopali isti občinski igralci oz. svetniki. Neke novo nastale stranke v občini, ki se obetajo, kot se sliši, strukture sedanjega občinskega sveta ne bodo kaj dosti spremenile. Pa kljub temu bi si upal novemu in obenem staremu občinskemu svetu nekaj predlagati. Vsi vemo, da naša občina kot nekakšen skriti žep na jugu nove države obstaja kot neobdigan reka, saj še sami ne vemo, kam in kako se usmeriti. Kadarkoli se oglasimo, se prepozno, če pade kakšna dobra ideja, jo drugi takoj pograbijo. Tako je bilo s srednjo šolo, z radijsko oddajo postajo, smučarskim centrom na Sviščakih, Snežniškim parkom in še bi lahko našteval. To so bile dobre ideje, drugi pa so nam jih ukradli in nas z njimi prehiteli, posebno Postojncani. Znano je namreč, da pred petdesetimi leti razen jame in divjih jagod niso imeli ničesar. Imamo pa to

kaj bo z Lesonitom v prihodnje. Obremenitev, to je izgradnja nove tovarne, je kriva, da se Lesonit še vedno otepa s takrat nabranimi težavami. Krivo pa je

žil in predlagal občinskemu svetu, naj zbere komisijo za izbor najboljše variante, pa se bojim, da se bo zgodilo tako kot pri izboru občinskega praznika. Če še ne veste, vam bom povedal, da ga ne bomo še imeli. Komisija ga namreč ni predlagala, oziroma je predlagala kar pet variant. Tako pa ne gre, da bi imeli na leto kar pet občinskih praznikov. Raje bom kar sam predlagal eno od variant, jo podrobno obrazložil in jo dal v sprejem občinskemu svetu. Pomembno je, da v občini vemo, kaj doseči s ponovno onesnaženo reko. Z njo ne bi izsiljevali samo države in Evrope. Cel svet bi postavili na noge, ali pa naj si Škocjanske jame zbrisejo s tistega seznama. V zameno, to je, če hočejo imeti čisto reko, pa bomo mi postavili svoje pogoje. Saj vemo kaj: nov smučarski center na Sviščakih, novo radijsko postajo Radio Bistrc, novo srednjo glasbeno šolo, novo... da ne naštevam naprej. To velja tudi za tiste občine, ki so pred kratkim baje ustanovile nekakšen Kraški park, pa nas niti povabile niso

tedanje vodstvo, tako republiško, občinsko in Lesonitovo, ki ni znalo izkoristiti tistega trenutka in od države zahte-

prednost, ker se o zgoraj naštetih idejah še vedno lahko pogovarjamo in ukvarjamo, če je treba tudi v naslednjem mandatu.

Naj se vrnem k svojemu predlogu. Tu, po sredini občine, se prelija naša Velka voda (uradno reka Reka, po nekaterih virih pa še vedno Notranjska reka), ki bi morala biti izvor in navdih za nešteto dejavnosti. Pred mnogimi leti so jo naši predniki znali izkoriščati s pilami, mlini, ribo- in rakolovom, pa še s čim drugim. Pred petdesetimi leti so rekli: dovolj je tega. Namesto da bi izkoriščali vodno bogastvo te reke, se je vanjo zlivalo neke kemikalije, pomešane z zdrobljenim lesom, tako da je reka sama, verjetno osramočena, ker ji je bilo tega dovolj, neko leto kar poniknila in izginila globoko pod zemljo. Vrnili se je še, ko tistih kemikalij vanjo niso več zlivali. Tako imamo zdaj ponovno čisto reko, ki jo je treba s pridom izkoriščati kot nekoč. Je pa sedanjí trenutek za kaj takega neugoden. V času, ki ga naša generacija ni znala izkoristiti, bi lahko samo postavili zahtevo in občina bi danes cvetela. Se spominjate časov, ko so Italija, Evropa in celo Združeni narodi (uvrstitev Škocjanskih jam v seznam svetovnih naravnih čudes) zahtevali od države Jugoslavije saniranje umazane reke Reke? In kdo mislite, da jo je saniral? Morda država, takratna Jugoslavija, morda republika Slovenija? Niti občina ji ni pomagala, kaj šele drugi. Vse so morali opraviti delavci Lesonita sami z manjšimi plačami, z odplačevanjem kreditov, danes pa s situacijo, v kateri se ne ve,

vati izgradnjo nove tovarne. Če so hoteli tisti v Združenih narodih imeti čisto reko, okej, naj jo imajo, vendar naj jo tudi očistijo. Mi pa imamo tovarno, ki je ne damo. Če pa zahtevamo drugo, okej, naj jo pač zgradijo. Tako bi se morali takrat postaviti. Pa se nismo. Danes, ko vse to vemo, ko imamo to izkušnjo za sabo, vemo, kako bi morali ravnati. Rabimo le prav tak trenutek in pred nami so velike možnosti. In tako sem končno le pri svojem predlogu: **Ponovno onesnažimo našo Velko vodo.**

Kako?! Možnosti je veliko. Lahko bi jih našel, jih tudi podrobno obrazlo-

zraven. Sicer pa, lep jim bo tisti Kras z zasmrajenimi jamami, onesnaženimi z našimi odpadki.

Bi pa bilo preveč, da bi zdaj razlagal, kako onesnažiti našo reko, kajti urednica časopisa me vedno opozarja, da so moji prispevki predolgi. Raje bom to storil prihodnjič, seveda če mi bodo v časopisu to dovolili. Imam namreč še veliko, tudi drugačnih predlogov za ureditev mnogih problemov v občini. Poznam tudi rešitev, kako zaustaviti nevarno žarčenje zaradi delovanja in emitiranja Radia 94 v krajih naše občine. Hvala bogu, da ne v vseh.

Saša Boštjančič

PLANINSKO DRUŠTVO SNEŽNIK ILIRSKA BISTRICA

IZREKA MARLJIVIM BISTRIŠKIM TABORNIKOM
"RODU SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV"

OB 45-LETNICI DELOVANJA
ISKRENE ČESTITKE IN VOŠČILA.

Obenem se društvo toplo zahvaljuje generacijam domačih tabornikov, ki so v teh letih požrtvovalno pomagali pri planinskih društvenih dejavnostih, pri graditvi Koče na Snežniku, Planinskega doma na Sviščakih, markiranju planinskih poti, izvedbi številnih orientacijskih tekmovanj za "Pokale Snežnika" in še posebej pri učinkovitem ohranjanju črnodolske kočice.

PLANINSKO DRUŠTVO SNEŽNIK ILIRSKA BISTRICA

vabi v nedeljo, 6. septembra 1998,
na 17. spominski
pohod Bazoviških junakov
po okolici Bazovice. Izlet bo z
osebniimi vozili. Informacije in
vodstvo **Janez Žibert**.

vabi v soboto,
12. septembra 1998,
na 2132 metrov visoki **Storžič**
nad Kranjem.
Informacije in prijave v PD,
Bazoviška 8, tel. 067/81-552.
Vodja izleta: Iztok **Ljubič**.

Vojko Čeligoj,
PD, pred. prop. komisije

KINOLOŠKI KOTIČEK

VZGOJA PSA IV.

Pri vzgoji mladega psa uporabljamo poleg glasu, rok tudi razne predmete, ki nam pomagajo pri lažjem in za kužka zanimivejšem učenju posameznih vaj.

Poleg osnovnega povodca in ovratnika je najpomembnejše sredstvo **IGRAČA** ali bolje rečeno igrače. Tudi pri vzgoji psov moramo vedeti, da se pes tako kot otrok naveliča iste igrače. Zato bomo pri izdelavi ali nakupu igrače uporabili čimveč fantazije in različnosti, vendar pa bomo pri tem upoštevali nekatere zakonitosti. Igrača mora biti primerne velikosti, saj pri malem kužku ne moremo uporabljati težkih in masivnih igrač, pri velikih pa ne premajhnih, ki bi jih lahko pogoltnil celo kužek.

Oblika igrače naj ne spominja na copato, rokavico, nogavico, srjaco ali klobuk, saj naš pes ne zna ločiti med starim neuporabnim predmetom in novimi čevlji ali rokavicami. Zapomnil si bo obliko igrače in vse drugo je zanj nepomembno. Igrača je lahko okrogla, kot so razne žogice ali gumijasti obroči, ki jih dobimo v športnih trgovinah za krepitev mišic rok in podlakti. Lahko so v obliki prekrasne goveje kosti ali v obliki debelega kosa vrvi z enim ali več vozli, ki nam pomagajo, da vrv pri igri lažje držimo, in psu, da jo krepkeje zagrabi. Lahko so v obliki atletskega kladiva z vrvjo, na koncu katere je gumijasta žogica, obroček ali druga oblika predmeta. Lahko so v obliki salame ali debelejške klobase. Pri mladem in še majhnem psu bodo ti predmeti nedvomno manjši, z njegovo rastjo pa mu bomo prilagajali velikost igrače.

Materiali za igrače so različni, vendar priporočam, da je med njimi čim manj "plastike".

Bombažna jeans tkanina je primerna za izdelavo igrače v obliki salame - kinologi ji pravimo **klobasa**.

Primerne so tudi igrače iz trde gume, posušeni živalski koži ter vrv. Veliko igrač - izberite trajnejši material - boste lahko nabavili v specializiranih trgovinah. Večje veselje pa bo nedvomno, če boste nekaj igrač izdelali sami.

Za kakšne namene izdelati ali kupiti igračo? Žogica, gumijasti obroček, žogica iz surove kože in drugi podobni predmeti so uporabni za prinašanje in vzpodbujanje kužkovskega tekanja v naravi, toda ne smejo jih zamenjati s frfotajočo kuro. To boste kužku kar hitro preprečili z glasnim NE. Žogice primerne velikosti bo vaš kužka tudi zelo rad lovil v letu ali v odskoku od tal.

Igrače v obliki kosti ali kratke debele vrvi bodo primerne za grizenje. Še posebej primerna bo igrača iz votle goveje kosti, katero boste napolnili s koščki dišeče slanin, paštete ali goste

hrane, ki je kužku všeč. Z njo se bo igral in "mučil" v času vaše odsotnosti.

Igrače v obliki klobase ali žoge na pol do metrski vrvi bodo primerne za vlečenje in popuščanje.

Nekateri kužki imajo radi piskajoče igrače. Pri uporabi takih igrač bi vas opozoril na dvoje. Imeti moramo dobre živce za dolgo trajajoče piskanje. Ob kužkovem vztrajnem grizljanju nabavite tako piskajočo igračo, pri kateri ne bo nevarnosti, da bi jo kužka raztrgal in celo požrl.

Za večino igrač (z izjemo tistih iz naravnih kosti ali koži) naj velja zlato pravilo, da smo ob igri tudi prisotni. Igrača naj psu pomeni nagrado. Ve naj, da je igrača naša in da jo dobi takrat, ko se nekaj nauči, ko naredi lepo vajo ali obvlada novo povelje.

Pes naj tudi vidi, da spravljamo igračo v žep ali na zanj nedosegljivo mesto. S tem se bo naučil tudi čakanja, potrpežljivosti ter spoznanja, da so igrače vaše, vendar jih ob posebnih prilikah dobi tudi on.

Igra z igračo

Poglejmo, kako lastnik in pes pravilno uporabljata igrače.

Igrača psu pritegne pozornost, zato jo bomo uporabili takrat, ko je psičkovo vedenje nezaželeno, ko skuša zagrabiti naše hlače, ali se igrati z "supergami". Včasih namreč uživamo ob tem, da mladega kužka dražimo obuti v superge, mu pustimo, da jih zagrabí, grize, renči. Vendar pozabljam, da bo naš kužka zrasel, z njim pa tudi njegovi zobje in navade. In že imamo problem, ki ga pri starejšem psu težje odpravimo.

Z igračo vadimo odpoklic psa.

Mlad kužka bo zelo rad prihajal k nam, če bomo pri njem vzpodbudili zanimanje. Nedvomno bo njegovo zanimanje za nas veliko večje, če mu bomo ob klicu npr.: Runo, pridí! pomahali z njegovo priljubljeno igračo. Ko bo prišel k nam, ga bomo pohvalili in mu za nekaj trenutkov ponudili igračo. Pri tem bomo pazili, da ne bo odšel od nas, si odnesel igračo v skrit kotiček in se izživljal nad njo. Morda jo bo pustil v kotu, saj bo po določenem času postala zanj nezanimiva. Včasih bomo ob njegovem prihodu na klic igračo zamenjali s priboljškom. Vedimo, da samo priboljšek ob odpoklicu ne daje vedno samo pozitivnih rezultatov. Kužka nas mimogrede lahko "zamenja" za stroj za hranjenje, kar bi bilo zopet nepravilno.

Z igračo vadimo prinašanje predmeta.

Večina psov ima prirojen nagon po plenu. To pa pomeni, da se zapodijo za vsako gibajočo se stvarjo. Med drugim je to tudi žogica, ki smo mu jo vrgli... Vendar mora biti igranje s psom pravilno.

Najenostavneje je seveda tako, da imamo kužka privezanega na daljšem povodcu in mu igračo mečemo na doseg povodca. Tako bomo preprečili, da si kužka svoj "plen" odnese v skrit kotiček in si ga tam privoščí. Lastniki večinoma delamo napako pri tem, ker kužka lovimo, ta pa se nam seveda odmika na varno razdaljo. Še več. Celo izziva nas in nam pusti, da se mu približamo le za ped. Ko smo prepričani, da bomo zagrabili igračo in mu jo odvzeli, bo bliskovito odskočil in igra se bo nadaljevala, dokler se ne bo naveličal. Če seveda ne morete drugače, mu vrzite igračo, se hitro oddaljite od njega, tako da bo tekel za vami in ne pokažete interesa za igro. Poigrajte se z njim le, če vam bo igrača rinil v roke. Takrat ga pobožajte po plečki in mu prijetno prigovarjajte. Pri takšni igri ne uporabljajte ukazov, kot so: prinesi, aport ali kaj podobnega, saj jih boste uporabljali pri učenju pravega prinašanja predmeta.

Kužka naučimo ali odvadimo lajati z igračo.

Da bi kužka že v mladosti naučili nam zelenega obnašanja, bomo že mladiča naučili lajati na povelje, s tem pa ga bomo tudi odvajali lajanja (če je to seveda naša želja).

Kužka bomo privezali k drevesu ali drugemu primernemu predmetu, se odmaknili od njega za kakšen korak. Z igračo bomo izzvali njegovo reakcijo, saj bo po določenem času z lajanjem najverjetneje zahteval, da mu igračo

odstopimo. Ko bo prvič zalajal, ga bomo pohvalili in mu ponudili igračo. Naslednjič bomo uporabili še besedni ukaz: **GLAS** ali **DAJ GLAS** ali preprosto **LAJAJ**. Ko bo kužka zalajal, ga bomo pohvalili s **PRIDEN GLAS** ali **PRIDEN LAJAJ** in mu istočasno ponudili igrače za nagrado.

Postopek odvajanja lajanja je praktično enak prejšnjemu, le da ob kužkovem lajanju uporabimo ukaz:

TIHO ali **MIR** ali preprosto **NEHAJ**. Kužka za trenutek utihne, ga pohvalimo, mu ponudimo igračo in večkrat ponovimo isti postopek.

Tudi za marsikatero drugo vajo bomo lahko uporabili igračo. Potrebujemo malo domišljije, doslednosti in vztrajnosti.

Nasvidenje do naslednje številke vsem lep kinološki pozdrav.

Vojko Štemberger

Vrbica - Če bi sodili po vremenu in veliki suši, bi malokdo verjel, da bo letošnja dobra. Na presenečenje vseh, posebno pa tistih, ki se ukvarjajo s poljedelstvom, je zemlja letos obrodila več, kot se je pričakovalo. V tem delu naše občine je dobri obrodila pšenica, avgusta pa so kmetje začeli tudi s pobiranjem krompirja. Ljudje s količino in kakovostjo krompirja zadovoljni. Vprašanje pa je, če bo za pridelavo letošnjega nadvse plodnega leta dovolj kupcev.

Tekst in slika: P. Nikolić

NAGRADNA KRIŽANKA št. 16

SESTAVIL:	PRIMEK IN IME SLOV. POLITIKA	STROJNA OPREMA RACUNAL.	NEZNANI LETEČI PREDMET	TUJA IN NAŠA CRKA	KLIC	AMERIŠKA FIZIČARKA	NOVA REVILJA	NALEPKA	PILN TELUSU KOSULU V STARI GRUJI
ITALIJAN. PISATELJ									
NEMŠKO FRANCOŠKI SLIKAR				ŠPAN. ČLEN IME MISSION. BARAGE			IRIDIJ OTOK V JADRANU		
NEODIM			ILOVICA REKA V ITALIJI						
AASEN					DUNAJ				
INDONEZIJ. OTOČJE					SPRO-STITEV				
LEO WEINER	VELIK GORSKI VRH	RIMSKO PODZEMLJE	SLOVENSKA PISATELJICA AMERIŠKI KEMIK			TOO SLO. OPER. PEVEC			
FINSKI ARHITEKT						VISOKA KARTA NAUK O PREHRANI			
AVSTRILJSKI SMUČAR				PLOD HRASTA OBRAMBA			MODRA BARVA OBRAZA		
MORALA			TURŠKI VELIKAS	ŠIBA ZA ISKANJE VODE SPAZEM					
REKA V ANGLIJI		IRAŠKI POLITIK POJEM PRI KARTANJU			DRAGO IBLER	AMERIŠKI EKONOMIST			
SLOVENSKO MESTO						OSEBA IZ RAMAJANE KALCIJ			
ALFRED NOBEL	DEL PNEV-MATIKE MOŠKO IME						ŠTEVNIK IZRAELSKI POLITIK		
	RUŠKO MOŠKO IME		KLIC PRI KORIDI	DETEKTIV KIRBY	ALEK-SANDER	TOPILO ZA LAKE ZDRAV. NAPITEK			
	ENOTA ZA MOČ		RATAR ZAPOREDNI ČRKA				ŠPANSKI OTOK		
	MAŁA PUNČKA						SLOVENSKI GRAFIK		
	LOČILO						IME KARENINE		

NAGRAJENCI IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Prejeli smo 8 pravih rešitev križanke iz prejšnje dvojne številke Snežnika. Žreb je določil da:

1. nagrado - **darilni bon pedikerskega salona "Milka"** v vrednosti 1.500 SIT prejme **Elena Ujčić**, Dolenje 11, 6254 Jelšane,
2. nagrado - **3-mesečno naročnino** na časopis SNEŽNIK prejme **Tomaž Štemberger**, Tomšičeva 10, 6250 Ilirska Bistrica,
3. nagrado - **majico** časopisa SNEŽNIK prejme **Anica Šircelj**, Pobeška 7, 6000 Koper.

Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti. Čestitamo!

Izrežite izpolnjeno nagradno križanko št. 16 in jo pošljite na naslov: **Uredništvo časopisa SNEŽNIK, KRIŽANKA, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica.**

Med pravih rešitvami bomo izžrebali 3 nagrajence, ki bodo prejeli:

1. nagrada: **darilni bon trgovine "Zidar"** v vrednosti 1.500 SIT
2. nagrada: **3-mesečna naročnina** na časopis SNEŽNIK
3. nagrada: **majica** časopisa SNEŽNIK.

Upoštevali bomo vse pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do **srede, 9. septembra 1998.**

Želimo vam veliko uspeha pri reševanju!

Rešitev nagradne križanke številka 14.:

VODORAVNO: ZMAGOVALEC, GIRO D ITALIA, STRELOVODI, TESTA, TM, BERKS, BAUM, OAS, ARIA, KOLMAN, URBAS, OCVRK, TO, RC, PRESVETLITEV DOB, ASKEZA, MIRA, EPIK, ALTAJ, IBAR, FALUN, EK, SLJUDA, RN, PETRA, KOALA, ATM, GRO, TIR, NAO, RAZREZANOST, CNN, IVAN MINATTI, EIS, TA, AED, LAON

NA MLADIH SVET STOJI LETOVANJE V PUNTIŽELI

Puntižela je turistično naselje pri Puli. Urejeno je bilo za potrebe letovanja otrok, zadnje čase pa je vodstvo vse bolj naklonjeno turizmu za odrasle. Naselje je bilo pravi raj za brezskrbno igro otrok in v njem pred leti nisi zasledil avtomobila. Danes je videti džungla, po kateri lomastijo in dvigajo prah jeklene zveri. Otroci morajo biti uvidevni do "Gostov", da jih ne bi vznemirili (beri odgnali). To, da v naselju ni miru do dveh, tudi treh ponoči, pa ni posebno velik problem.

Body painting je v modi!

Letos smo v Ilirski Bistrici prejeli veliko prijav za letovanje v Puntiželi. Največ zaradi ugodne cene, saj je Zavod za zdravstveno varstvo Slovenije namenil denar za delno kritje stroškov penzionov za 54 otrok, ki imajo ustrezne zdravstvene indikacije.

Zaradi sofinanciranja objektov v naselju (skupaj s Postojno in Cerknico) ima 30 bistriških otrok vsako leto (do leta 2004) deset brezplačnih penzionov. Te ugodnosti so namenjene otrokom, ki želijo na morje in izhajajo iz socialno ali finančno ogroženih družin. Skupaj s samoplačniki je bilo na seznamu 97 otrok, ki jih je spremljalo devet izkušenih voditeljev.

Zahvala vsem sponzorjem, ki so se odzvali in sponzorirali letošnje letovanje bistriških otrok v Puntiželi ter tako poskrbeli za kvalitetnejšo izvedbo letovanja:

1. Rotary klub je petim otrokom sofinanciral razliko do polne cene letovanja
2. Ilirija Ilirska Bistrica
Droga Sudost Gradišče
Mlinotest Pekarna Ilirska Bistrica
3. Market Berni Ilirska Bistrica
4. Občina Ilirska Bistrica je posodila osebni avtomobil za spremstvo.

Miranda Vrh, dipl. soc. del.

Brez dvoma so bili deležni desetih sončnih dni, obilice toplega in čistega

Slikanje misic z misterjem.

Nadaljevanje z naslovne strani.

SLOVESNO NA SNEŽNIKU IN SVIŠČAKIH

Pred Planinskim domom na Sviščakih pa je bilo popoldne še slovesnejše. Z nastopom treh pevskih zborov, kulturnim programom in nagovori so se spomnili 30-letnice odprtja te največje društvene planinske postojanke in graditeljev, predhodne Cankarjeve koče leta 1951. Vojko Čeligoj je prisotnim obudil spomin in spregovoril tudi o načrtih, ki jih imajo planinci za dokončno ureditev Planinskega doma. Na stavbi Planinskega doma do odkritja spominsko ploščo v spomin na požrtvovalno delo nekaj planinskih generacij. Častno nalogo odkritja so zaupali najstarejšemu domačemu planincu 90-letnemu Andreju Debevču. Med gosti slovesnosti na Sviščakih so bili tudi predstavniki sosednjih planinskih društev. Mag. Metod Kovač je zastopal Planinsko zvezo Slovenije, Ivan Biščak pa Meddruštveni odbor planinskih društev Primorske. Obiskali so nas še: velik prijatelj Snežnika Jože Dobnik, pisec številnih planinskih vodnikov, brata Frane in Pepe Štemberger, graditelja koče na Snežniku in Planinskega doma na Sviščakih, nekateri oskrbniki

Združeni pevski zbori DU Kopra, Izole in Ilirske Bistrice so preživeli prijeten dan na Sviščakih in obogatili planinsko slovesnost ob 30-letnici Planinskega doma. (Slika: Vojko Čeligoj)

S pesmijo SNEŽNIKU, recitala jo je gospa Darinka Žbogar, so se prisotni spomnili tudi pokojnega Draga Karolina, avtorja pesmi in graditelja planinskih postojank na Snežniku in Sviščakih. (Slika: Vojko Čeligoj)

Planinskega doma, predstavniki domačih lokalnih oblasti, župan mag. Stane Prosen, predsednik občinskega sveta Zorko Šajn in kar nekaj občinskih svetnikov. Oskrbniška družina Lapuh je v Planinskem domu in pred njim ponudila prisotnim svoje gostinske usluge.

Posebej dragocen pa je bil nastop pevskih zborov društev upokojencev iz Izole (dirigent Angel Turk), iz Kopra (dirigent Verjanko Babič) in iz Ilirske Bistrice z dirigentom in pobudnikom tega pevskega srečanja Dimitrijem Grljem. Svoje družabno srečanje so

povezali s slavljenjem na Sviščakih in pred Planinskim domom pripravili pravcati pevski koncert. Zbrana planinska srenja je navdušeno sprejela gostujoče pevce, ki so bili še posebej navdušeni nad sprehodom po delu bodoče učne gozdne poti med Sviščaki in Grdo drago. Po njej jih je vodil sam avtor te poti, gozdarski inženir Ivan Česnik. Pevci so tudi popoldanski čas prijetno preživeli s harmoniko in pesmijo pa tudi ob športnih in družabnih igrah, ki jih je zanje pripravil požrtvovalni planinec Janko Muha.

Vojko Čeligoj

TRADICIONALNA LOVSKA MAŠA NA MAŠUNU - V nedeljo, 23.8.1998, se je ob gradu na Mašunu zbrala množica vernikov iz Knežaka, Il. Bistrice, Postojne in od drugod, da bi prisostvovala 4. tradicionalni lovski maši.

Sv. mašo je imel g. Janez Križnik, župnik iz Knežaka. Obred so z glasbenim nastopom popestrili Zasavski rogisti in Mešani pevski zbor iz Knežaka.

Popoldan sta številne obiskovalce zabavala trio Požar in popularni ansambel Slapovi. Prireditev je potrdila, da so ljudje željni glasbe, plesa in organizirane zabave.

Tekst in slika: P. Nikolič

Protí plaži: eni gor, eni dol.

morja, šortnih užitkov in zabavnih v lastni režiji ali pa v okviru ponudbe naselja. Več večerov je otroke zabavala klovnesa, sodelovali so na tekmovanju za miss in misterja Puntižele. Mlajši udeleženci so nekega večera iskali skriti zaklad, se igrali pantonimo. Maškerada je na letovanju železni repertoar, ko otroci iz priročnih sredstev ustvarjajo izvirne like, da se jim nasmejimo do solz. Letos je bilo v modi slikanje na telo. Zaradi velikega povpraševanja in kratkega veka stvaritev je vredno, da dejavnost prenesemo v naslednjo sezono.

Tekst in slike: Darinka Dekleva

MESTO CIVILNE DRUŽBE V DEMOKRACIJI DRAGA 1998 mladih

KJE:
Opčine pri Trstu, Finžgarjev dom

KDAJ:
Od četrтка 3. 9. 1998, do sobote, 5. 9. 1998

KAJ:
Predavanja:
3. 9. ob 16.45 Vloga in pomen
civilne družbe (dr. Tone Jamnik)

Okrogli mizi:
4. 8. ob 10.00 Neodvisnost v
sodobni družbi (dr. Peter Jambrek,
Janez Markeš, dr. Dimitrij Volčič)

5. 9. ob 10.00 Ključni problemi
mladinskega dela in dela za mlade
(mag. Anton Rop, Martin Lisec,
Uroš Slamič, ing. Vojko
Kocjančič)

**Občina
Ilirska Bistrica**

**PETROL
TRANSPORT**

SUMA
Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 067/41-362

TOKLS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

Plama-pur

**PAPIRNICA
LineaArt**

6250 Il. Bistrica
ROZMANOVA 2, 067/42-071

**Gozdno
Gospodarstvo
Postojna**

GOSTILNA • TRGOVINA • DISKONT

6250 Ilirska Bistrica, Vilharjeva 2
tel.: 067/42-372, fax: 067/41-207

**CENJENI KUPCI,
VSAK PRVI TEDEN V MESECU
10 ARTIKLOV V AKCIJI!**

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

**KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7**

IRBIS d.o.o.

Koseze 32c
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax.: 067/41-082

... VSE ZA ČISTEJŠE OKOLJE
... VSE ZA PISARNO IN ŠOLO

**GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.**

UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40, tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

**FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA**

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 067/41-156

- zelena zdravila
- čaji in čajne mešanice
- ortopedski pripomočki
- ortopedski vzglavniki
- medicinska kozmetika
- preventivne in terapevtske kompresijske nogavice
- obvezilni program
- Chicco program za otroke in otroška hrana

Zavarovanim osebam izdajamo tehnične pripomočke na naročilnice (recepte).

**primorje
ajdovščina**
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

PURPLA TEX
d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV

PE PODGRAD

Podgrad 110

6244 PODGRAD

Telefon: 067/85-031, 85-210

plast@chem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Vojkov drevored 14, Slovenija
Tel.: +386 67 41-913, Tel./Fax.: +386 67 41-927

Poslovna enota: 1000 Ljubljana, Stegne 31, Slovenija
Tel.: +386 61 1592-729, Tel./Fax.: +386 61 1592-741

www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

PRODAJNI PROGRAM:

GRANULATI:

- POLISTIREN
- POLIPROPILEN
- POLIETILEN
- POLIAMID
- ABS ...

Surovine in polproizvodi za kemično industrijo

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	90.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	45.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	22.500 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	11.250 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.700 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite: "GA commerce",
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel.: 067/81-297, fax: 067/41-124

Snežnik

UREDNIŠTVO

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

NOGOMETNI
UTRINKI

pripravlja: P. Nikolič

EKIPA DEČKOV
JE DOBILA
TRENERJA

Vodstvo nogometne šole »Bistrce«, ki deluje v okviru Nogometnega kluba Ilirske Bistrice, se je končno odločilo, kdo bo novi trener ekip mlajših in starejših dečkov. V sredini avgusta je funkcijo trenerja prevzel **Vasja Novak**, bivši nogometaš in nekdanji trener v Bistrici, ki se je prijavil na razpis javnih del občine Ilirska Bistrica. Na ta način mu bo tekla delovna doba, za svoje delo pa bo dobil tudi plačo. Za isto trenersko mesto se je zanimal tudi **Vojko Kalc**, do nedavnega trener selekcije U-10, ki pa bo očitno moral počakati na naslednjo priložnost. **Boris Galekovič** je postal trener selekcije U-10, za začetnike - selekcijo U-8 pa bo poskrbel **Rihard Udovič**, ki je učitelj telesne vzgoje na OŠ Antona Žnidaršiča v Ilirski Bistrici.

VRNIL SE JE
TOMAŽIČ

Po šestmesečnem premoru se je na bistrski nogometno sceno pod okrilje trenerjev **Berginca** in **Udoviča** vrnil eden od uveljavljenih nogometašev. **Tomažič** trenira tako kot vsi ostali, igral pa je tudi na treh prijateljskih tekmah. Ker pa ima prva ekipa NK Ilirska Bistrica zadostno število mladih nogometašev, si bo moral mesto med njimi s trdim delom in dokazovanjem šele pridobiti.

PREMAGANA
EKIPA PLAME

Nogometaši Plame iz Podgrada, ki nastopa v Primorski ligi, so 16. avgusta na stadionu ob osnovni šoli Rudolfa Udoviča v Podgradu odigrali prijateljsko tekmo. Tokrat je bila njihov nasprotnik ekipa 3. SNL - zahod iz Ilirske Bistrice. Tudi na tej tekmi se je pokazalo, da so nogometaši Plame šele v prvi fazi priprav na sezono. Tekmo proti nasprotniku iz Ilirske Bistrice so tako izgubili z rezultatom 2:6 (0:4). Bistričani pa so to tekmo izkoristili za uigravanje in iskanje najboljše enajsterice.

LJUBIŠIČ
ZADOVOLJEN
Z ODZIVI NA
TRENING

Potem ko je s treningi pričela članska ekipa bistrških nogometašev, ki je že zaključila prvi del priprav, so s treningi pričeli tudi mladinci in kadeti nogometne šole »Bistrce«, ki že leto dni deluje v okviru NK Ilirske Bistrice. Prvega treninga pod vodstvom trenerja **Draga Ljubišiča** na pomožnem igrišču Kampo se je udeležilo šestnajst članov iz obeh selekcij. Po dvomesečnem premoru je trener mladinskih selekcij prisotnim članom nogometne šole in igralcem predstavil program priprav. Kasneje pa je bila odigrana tudi neobvezna tekma. Ljubišič z obisku prvega treninga pravi sledeče: »Igralci ne bom imel problemov, saj sem jih vodil že preteklo leto in se med seboj že dobro poznajo. V dveh tednih sem načrtoval štiri treninge tedensko, kasneje pa se bo število treningov zmanjšalo na tri treninge tedensko. Poleg tega zahteval, da odigramo tudi nekaj prijateljskih tekem.« Dodajmo še to, da je Ljubišič v pretekli sezoni 97/98 z 41. točkami in s kadeti prav tako tretje mesto z 42. točkami.

NOGOMET

NOVINCI IZNENADILI
IZKUŠENE EKIPE

V prvem kolu 3. SNL - zahod so bili strelci razporejeni, saj so na petih tekmah dosegli kar 13 zadetkov. Izkazali pa so se tudi novinci v ligi. V Koštaboni je domača ekipa spremenila ime ne pa tudi igre in tako je nekdanji drugoligaš Jadran slavil prepričljivo zmago.

Rezultati 1. kola: Idrija:Koperinvest 1:1 (1:1), PSC Tolmin:Biševo 1:0 (1:0), Brda:Telmont-Šmarje 0:1 (0:0), Avtoplus:Ilirska Bistrica 3:0 (1:0), Roktva:Jadran D. 0:6 (0:3).

Pari 2. kola: Temont-Šmarje:Koperinvest (derbi), Jadran D.:Idrija, Biševo:Roktva, Ilirska Bistrica:Tolmin in Brda:Avtoplus.

P. N.

Lestvica 3.SNL - zahod po 1. kolu:

Jadran D.	1	1	0	0	6:0	3
Avtoplus	1	1	0	0	3:0	3
Telmont-Š.	1	1	0	0	1:0	3
PSC Tolmin	1	1	0	0	1:0	3
Idrija	1	0	1	0	1:1	1
Koperinvest	1	0	1	0	1:1	1
Brda	1	0	0	1	0:1	0
Biševo	1	0	0	1	0:1	0
Il. Bistrica	1	0	0	1	0:1	0
Roktva	1	0	0	1	0:1	0

BISTRIČANI
V PRIJATELJSKI TEKMI
PREMAGALI EKIPO KLANE

Nogometaši tretjeligaškega kluba iz Ilirske Bistrice poleg rednih priprav (štirikrat na teden) uspešno odigravajo tudi prijateljske tekme. V sredini avgusta so Bistričani gostovali v Klani, kjer so s tamkajšnjim tretjeligašem odigrali mednarodno prijateljsko tekmo.

Pomlajena ekipa Bistričanov je ob pomoči starejših kolegov premagala Klance z rezultatom 3:0 (2:0). Med strelce sta se tudi tokrat vpisala **Mršnik** z dvema goloma in **Kešanski** z enim. Zaradi lažje poškodbe na tekmi ni nastopil **Rihard Udovič**, ki je sicer tudi eden od trenerjev bistrške seniorske ekipe. Tekmo je vodil **Joško Berginc**, ki je dal kratek komentar: »To je bila dobra tekma, ki smo jo z malo sreče tudi dobili. Z ocenami o pripravljenosti naše ekipe pa bi raje počakal do prvega kola, ko bomo gostili ekipo iz Kort, ki je novinka v 3. SNL - zahod. Trenutno sem z igro in odnosom nogometašev zadovoljen.«

Petar Nikolič

KONČANA DELA NA ODBOJKARSKEM IGRIŠČU - V Športnem centru Trnovo je poleg lepo urejenega nogometnega igrišča dobila mesto še ena športna panoga, saj je bilo v preteklem letu z denarjem Olimpijskega komiteja Slovenije (milijon tolarjev) narejeno novo odbojgarsko igrišče za odbojko na pesku. Zaradi pomanjkanja denarja pa ga Športna zveza Ilirska Bistrica ni uspela dokončati. Šele po enoletnem premoru je bila v vročih poletnih dneh končno postavljena tudi ograja (na sliki).

Tekst in slika: P. Nikolič

KOLESARSTVO

VELIKA NAGRADA
ILIRSKE BISTRICE
»MAŠUN 98«

Kolesarski klub »Bistrce« iz Ilirske Bistrice je v sodelovanju z občinsko športno zvezo ter številnimi sponzorji organiziral drugo tradicionalno tekmo z naslovom »Velika nagrada Ilirske Bistrice, Mašun 1998« za mlajše in starejše mladince. Za to odlično organizirano in izvedeno tekmo je bilo prijavljenih več kot 130 tekmovalcev iz raznih klubov iz vse Slovenije.

Tekma je potekala na gorski cesti od Ilirske Bistrice skozi Šembije, Knežak in Koritnice do cilja na Mašunu. Etapa je bila dolga 19,1 kilometrov. Tekma kolesarjev, med katerimi je bilo tudi nekaj hrvaških tekmovalcev z Reke, iz Zagreba in Pazina, je zbudila veliko zanimanja med ljubitelji tega športa, saj so gledalci na kontrolnih točkah in v naseljih navdušeno pozdravljali tekmovalce. Kljub temperaturi, ki se je povzpela nad 30 stopinj Celzija, so vsi tekmovalci uspešno prikolesarili do cilja. Lanskoletni rekord proge, ki ga je postavil **Darko Novak** - 42,05 minut, pa je ostal nespremenjen, za kar je svoje prispevala tudi neznosna vročina, ki je vseskozi spremljala tekmovalce.

V konkurenci mlajših mladincev so bili doseženi naslednji rezultati: 1. **Kozjek** - Sava Kranj 45:38, 2. Strgar - Radenska Rog 45:45, 3. Ormlec - Perutnina Ptuj 45:56, 4. Finžgar - Perutnina Ptuj, 5. Fajt - HIT Casino. V tej konkurenci je nastopil tudi edini član KK »Bistrce« **Simon Gulja**, ki je etapo prevozil v 47 minutah in 2 sekundah ter tako zasedel 9. mesto.

Med starejšimi mladinci je slavil **Jerše** - Sava Kranj 42:21, drugi je bil Ferfolja - HIT Gorica in tretji Mugerli - HIT Gorica. Zmagovalni trojki sta sledila Gazvoda - Perutnina Ptuj in Kvasina - Zagreb.

Simon Gulja - edini predstavnik KK »Bistrce« - se je uvrstil na 9. mesto.

mladinci, druga je bila ekipa Sava Kranj s 14 točkami, Radenska - Rog pa je z 9 točkami dosegla tretje mesto. Četrto mesto je med mlajšimi mladinci pripadlo ekipi HIT Casino, ki je dosegla 7 točk. Krka - Telekom je s 6 točkami pristala na petem in ekipa Lenarta s 3 točkami na

Prvih deset iz selekcije starejših mladincev.

V ekipni razvrstitvi so bili med starejšimi mladinci najboljši člani **Save Kranj** z 19 točkami, na drugem mestu je bila ekipa HIT Gorica s 17 točkami, tretja je bila ekipa Perutnina Ptuj z 10 točkami, četrto mesto je zavzela ekipa Zagreb s 6 točkami, peto Karmen-Pazin z dvema točkama ter šesto mesto ekipa Lenarta s prav tako dvema točkama.

Ekipa **Perutnina - Ptuj** je bila s 15 točkami najboljša med mlajšimi

šestem mestu. Domača ekipa »Bistrce« se je z dvema točkama uvrstila na sedmo mesto v konkurenci ekip mlajših mladincev.

Po prihodu na cilj so kolesarji po podelitvi priznanj najboljšim preživeli prijetno popoldne pred izletniškim domom na Mašunu ob glasbi ansambla Snežnik in ob okusnem golažu.

Tekst in slika: Petar Nikolič

BALINANJE

Super liga

V KUTEŽEVEM SKALA USPEŠNEJŠA

Balinarji TIB Terminala iz Kuteževega pri Ilirski Bistrici v zadnjih dveh kolih jesenskega dela tekmovanj niso uresničili pričakovanj. Tokrat jih je doma premagala ekipa SKALE iz Sežane. Ekipa Polje-Balinček z desetimi zmagami se uspešno drži prvega mesta lestvice.

Rezultati 12. kola: Lokatekst Trata:Šiška 16:8, Brdo:TIB Terminal 13:11, Železničar:Polje-Balinček 16:8 in Sloga:Skala Euroservis 8:16.

Rezultati 13. kola: Lokatekst Trata:Sloga 13:11, Šiška:Železničar 13:11, Polje-Balinček:Huje 13:11 in TIB Terminal:Skala Euroservis 11:13.

Pari 14. kola: Sloga:TIB Terminal, Brdo:Pole-Balinček, Huje:Šiška, Železničar:Lokatekst Trata, ekipa Skale je prosta.

P. N.

Lestvica super lige:

Polje-Balinček	12	10	1	1	178:110	31
Skala	12	9	2	1	163:123	29
Lokatekst Trata	11	9	0	2	166:97	27
Sloga	12	5	0	7	138:148	15
Brdo	11	5	0	6	125:138	15
Huje	11	3	2	6	123:141	11
TIB Terminal	12	3	0	9	130:158	9
Šiška	12	3	0	9	109:179	9
Železničar	11	2	1	8	111:154	7

LOKOSTRELSTVO

Pogovor z večkratnim državnim prvakom in nosilcem bronaste medalje s svetovnega prvenstva v poljskem streljanju Marjanom Podržajem

"NIČ NI LAŽJEGA KOT USTRELITI PUŠČICO Z LOKA IN NIČ NI TEŽJEGA KOT BITI PRI TEM POPOLN"

Lokostrelstvo je relativno mlada športna panoga. Pred 22 leti je na lokostrelske poti krenil tudi poznejši večkratni državni prvak Marjan Podržaj. Nedavno je postal tudi nosilec bronaste medalje s svetovnega prvenstva v poljskem streljanju. Za slovensko lokostrelstvo je naredil zelo veliko in dosegel zavidljivo mesto v svojem oboževanem športu. Za svoje nesebično delo je bil lansko leto izbran za sekretarja EAA 3-D zveze (European Archery Association 3-D). Povabili smo ga na razgovor kot dobrega poznavalca in strokovnjaka za lokostrelstvo.

Kdaj se je začela vaša lokostrelska pot?

Z lokostrelstvom sem se začel ukvarjati spomladi leta 1976. Kasneje, 19. septembra 1976, sem doživel ustanovitev Lokostrelske zveze Slovenije v Mariboru. Začel sem kot mladinec v olimpijskem slogu, pred tem pa sem se aktivno ukvarjal s strelstvom, kolesarjenjem in namiznim tenisom.

Doma ste bili izredno uspešen športnik. Kaj vse ste dosegli?

Udeleževal sem se različnih tekmovanj v takratni Jugoslaviji in osvojil več kot 50 naslovov državnega prvaka v petih različnih lokostrelskih disciplinah. Skupaj s Postružnikom, Legišo in Oblakom sem bil stalni član reprezentance, ki se je udeleževala tekem za pokal Alpe Adria in Alpski pokal. Tekmovanja, ki so se odvijala v Italiji, Avstriji in Jugoslaviji, so trajala do leta 1988. Trikrat sem kot posameznik osvojil Alpski pokal in dobil veliki trofejni pokal v letih od 1986 do 1988.

Kaj pa uspehi na tekmovanjih evropskega oz. svetovnega nivoja?

Nastopil sem na 22 svetovnih in evropskih prvenstvih ter na svetovnih igrah. Vedno sem se uspel uvrstiti neke na vrhu lestvice. Letos pa sem uspel doseči bronasto medaljo na svetovnem prvenstvu v Avstriji. Lahko še dodam, da so bili vsi moji uspehi do letošnjega leta vezani na olimpijski slog, letos pa sem streljal z golim lokom.

Kako kot sekretar Evropske 3-D zveze gledate na razvoj lokostrelstva v Evropi?

Preteklo leto sem bil izvoljen za sekretarja EAA 3-D zveze (European Archery Association 3-D). To je nova zveza v Evropi in je ena od treh lokostrelskih zvez, ki trenutno združuje 14 držav Evrope. Vanjo je vključenih okoli šest tisoč lokostrelcev. Razvoj lokostrelstva vidimo v disciplini 3-D, saj je le-ta edina lokostrelska panoga doslej, ki prehaja v profesionalno plat športa (denarne nagrade, trofeje ...). Hkrati pa je pomembno tudi število udeležencev teh tekem, ki je neprimerljivo večje kot

na običajnih tekmah. Vsako leto imamo šest evropskih pokalov, rezultati štirih pa štejejo za rezultat oz. skupno uvrstitev. Pomembno je tudi dejstvo, da kar 80 odstotkov opreme kupijo lokostrelci, ki se ukvarjajo z lokolovom. Disciplina 3-D je tudi edina med lokostrelskimi zvrstmi, ki dopušča, da tekmovalcev v enem dnevu ustrelijo 40 puščic na 40 silhuet živali. Pri tem ni potrebno veliko napora in treningov. Takšen način streljanja pa predstavlja velik izziv, saj lokostrelca vrne par tisočletij nazaj. Lokolovstvo v enajstih slogih in štirih disciplinah pokrije vse starostne zahteve in načine streljanja z lokom. Višek razvoja EAA 3-D bo prav gotovo naslednje leto, ko bo organizirano 1. svetovno prvenstvo 3-D, kjer bo nastopilo 500 tekmovalcev z vsega sveta, odvijalo pa se bo v avstrijskem Filmoosu.

Kaj bi bilo treba po vašem mnenju storiti, da bi bilo lokostrelstvo uspešnejše?

Treba je začeti pri koreninah in lokostrelstvo vključiti v šole kot 5-urni tečaj pri telesni vzgoji. Tako bi se lahko odkrilo nadarjene in navdušene mlade kadre. V večini klubov je problem volonterstvo in nenačrtno usposabljanje lokostrelskih zanesenjakov. Uspeh, ki ga narekujejo Koreja, ki je velesila v lokostrelstvu, in njena filozofija je v tem, da vsi licenčni trenerji delajo po enem in istem kopitu. Pri nas pa prav nasprotno vsak dela po svoje, trenerji pa so poleg tega hkrati tudi tekmovalci, kar za profesionalni šport nikakor ni dobrodošlo. Iz tega in še mnogih drugih razlogov se potem na tekmah zgodi, da prevladujejo osebni interesi.

Kakšno mesto zavzema slovensko lokostrelstvo v Evropi in svetu glede na to, da je le-to pri nas relativno mlad šport?

Nashe lokostrelstvo zavzema v svetu vidno mesto. V Sloveniji imamo na število prebivalcev relativno veliko število lokostrelcev; en lokostrelca na tisoč prebivalcev, kar predstavlja visoko povprečje glede na ostale države. Slovenija zavzema vidno mesto v svetu po zaslugi mladinske ekipe, ki prinese z vsakega pomembnejšega tekmovanja kakšno medaljo. Žal pa je pri članski ekipi izkupiček bolj klavrn. Imamo namreč samo pet medalj in še te so bile osvojene v zadnjih treh letih. Prav gotovo pa je najbolj vidno 5. mesto članske ekipe v olimpijskem slogu z olimpijskih iger v Atlanti in prav tako 5. mesto iz Indonezije. Sicer pa se Slovenci nahajamo neke v sredini članske konkurence. Pomembno je poudariti, da Slovenci na velikih tekmovanjih nastopamo, ostali narodi pa tekmujejo.

Med številnimi klubi v Sloveniji je tudi ilirskobistriški lokostrelski klub. Kakšen je razvoj tega športa na Primorskem?

Število klubov ne pogojuje kvalitete, vendar pa lahko en klub z resnim in

kvalitetnim pristopom odskoči od slovenskega povprečja. To se občasno dogaja z nekaterimi slovenskimi klubi, vendar vzrok za to ni načrtno delo kluba ampak veliko odrekanje posameznika, njegove družine in prijateljev, ki živijo za ta šport. Kar nekaj klubov je v zadnjem času zaspalo, kajti stalni kader, ki je skrbel za razvoj in številčnost članov, se je naveličal volunteerskega odrekanja. Skorajda bi lahko rekel, da so klubi, ki so doživeli slavo in uspeh s preveliko žlico, po dveh letih še hitreje zamrli. Prav posamezniki, ki v slovenskih klubih priplavajo na kvalitetno površje, povzročijo pri ostalih članih kluba nevoščljivost. Teh razkolov je vsako leto več, kar je vidno tudi iz časopisnih člankov. Na žalost tudi lokostrelci peremo umazano perilo v medijih, kar pa je posebna zgodba vsega slovenskega športa.

Primorska je začela z lokostrelstvom relativno pozno (leta 1983) in do danes

se je število takratnih treh klubov povečalo le na štiri. Torej prirastek enega kluba v 15 letih. Ta podatek gotovo pove vse.

Kaj pa lokostrelstvo in turizem?

V zadnjih petih letih ponujajo lokostrelstvo kot dodatno ponudbo na nekaterih kmečkih turizmi in ob boljših gostiških predvsem na Gorenjskem, Notranjskem in Štajerskem, zato se je povečalo zanimanje za ta šport. Težnja je predvsem usmerjena v razvoj lova z lokom, ki v svetu že več kot dvajset let privablja vse več lokostrelcev v državna in privatna lovišča. V ZDA npr. vsako leto prodajo več kot milijon lokolovskih licenc. Lov z lokom je humanejši, uspešnost uplenitve divjadi je za 15-krat manjša, izziv pa je

neprimerno večji. Vzrok zmanjšane uspešnosti ulova je enakovreden položaju plena in lovca, lokostrelski veščini in znanju zasledovanja.

Lokostrelstvo v glavnem privablja mlade. Kaj priporočate tistim, ki se s tem športom še ne ukvarjajo?

Po članku iz japonske lokostrelske revije, kjer lokostrelstvo obravnava kot terapevtski šport za poslovneže, ljudi v stresu in ljudi, ki opravljajo pretežno pisarniška dela, priporočam ta šport vsem, ki imajo možnost treninga na domačem vrtu od ene do ene in pol ure na dan. Lok ne krepi telesa ampak duha s spoznavanjem osebnih sposobnosti koncentracije, miselnih iger in večnega izziva, ki ga ponuja tretja človekova inovacija - lok in puščica.

Zaključil bi z mislijo velikega lokostrelca, ki je dejal: "Nič ni lažjega kot ustreliti puščico z loka in nič ni težjega kot biti pri tem popoln."

Tekst in slika: Petar Nikolič

MAJA JE OSVOJILA EVROPO

Maja Štefancič, članica mladinske reprezentance Slovenije, po svetovnem prvenstvu v lokostrelstvu za mladince in osvojitvi tretjega mesta ekipni konkurenci v disciplini compound nadaljuje z uspehi. Na nedavnem evropskem mladinskem prvenstvu na Češkem je v posamezni ekipni konkurenci osvojila prvo mesto.

Pred odhodom v Nymburg na Češkem je imela Maja v Ljubljani sedemdnevne priprave pod strogo kontrolo trenerja ter si 'nabijala' formo. O prvem mestu ni niti razmišljala. Ko pa se je tekmovanje začelo zares, je popolnoma izkoristila svojo priložnost.

"V disciplini compound je nastopila deset mladink iz sedmih držav, med njimi tri iz Slovenije (Maja Marcen, Saša Cvetko in jaz). Po prvem dnevu sem v 1344 krogih zasedla drugo mesto in že je bil razlog, da sem v sebi začutila željo, da dosežem več kot na svetovnem prvenstvu. V četrtfinalu sem nasprotnico dobila izredno Italijanko Masseti. Borila sem se za vsak krog, tudi ona je končno 'padla'. Premagala sem jo z rezultatom 112:101. Čeprav sem v četrtfinalno tekmo prepričljivo dobila nisem bila prepričana, da bom zasedla prvo mesto."

Vstop v polfinale je za Bistričanko pomenil neponovljiv izziv. Pridobila je samozaupanje ter mirno roko.

"V odločilnem trenutku sem nasprotnico dobila kolegico iz reprezentance, Sašo Cvetko. V rednem delu je bil boj izenačen. Vsaka je zasedla po 109 krogov, v 'shoot off' pa se je srečala nasmejnili meni in tako sem z 10:0 zakorakala v finale."

Vstop v finalni boj je za Majo pomenil 'biti ali ne biti'. Zbrala je zadnji atom moči in se odločila za bitko na vse ali nič.

"V končnici sem se srečala z nasprotnico, drugo prijateljico iz reprezentance Majo Marcen. Moram priznati, da je bilo težko in naporno. V rednem delu sva bili popolnoma izenačeni 107:107 in spet je zmagovalki odločil 'shoot off'. Zmagovalka sem bila boljša za en krog 10:9. Rezultat mi je prinesel prvo mesto in seveda zlato medaljo."

Poleg prvega mesta posamično je bila Slovenija z osvojenimi prvimi tremi mesti tudi v ekipni razvrstitvi prva. Maja Štefancič je na Češkem popravila osebni in državni rekord iz 321 na 329 krogov.

Tekst in slika: P. Nikolič

NOV DRŽAVNI REKORD

V soboto, 22. avgusta, se je na stadionu Trnovo odvijalo lokostrelsko tekmovanje v disciplini 900 krogov, ki je šlo za točke slovenskega pokala in za državno prvenstvo za veterane in mladince. Tekme, ki jo je organiziral Lokostrelski klub iz Ilirske Bistrice s pomočjo sponzorja Zavarovalnice Triglav iz Postojne, se je udeležilo kar veliko število tekmovalcev in tekmovalk iz vse Slovenije. Kljub vetrovnemu vremenu pa so lokostrelci dosegli kar nekaj zavidljivih rezultatov.

Maja Štefancič iz LK Ilirska Bistrica je dosegla nov državni rekord v slogu compound za mladinke. Od 900 možnih krogov jih je nastreljala kar 850. Novi državni prvaki med veterani so postali: v slogu goli lok Vinko Leban iz LK Alpkomerc Tolmin, v slogu olimpijski lok Robi Eoh iz LK Zalec in v slogu compound Roman Zupanc iz TVD Polzela pri moških in Marija Mikuletič iz LK Postojna v ženski konkurenci.

Med mladinci pa so državni prvaki: v slogu goli lok Valter Šorli iz LK Alpkomerc Tolmin, v slogu olimpijski lok med mladinci Rok Zore LK Mamut Kamnik, med mladinkami pa Dunja Štemberger iz LK Ilirska Bistrica. V slogu compound sta državna prvaka postala Marko Šantelj iz LK Postojna in Maja Štefancič iz LK Ilirska Bistrica.

Primorski lokostrelci so se dokaj dobro uvrstili tudi na odprti tekmi 900 krogov za slovenski pokal. Zlato so v slogu goli lok osvojili Jan Šuštar 769, Ivan Muznik 669, Valter Šorli 687, Maksi Muznik 767, Vinko Leban 691, Sanja Štemberger 669, Irena Šantelj 632. V olimpijskem slogu so Primorci stali na prvi stopnički štirikrat in sicer Matija Žlender 791, Andraž Čeligoj 789, Nika Medveš 755 ter Dunja Štemberger 691. V slogu compound so zlata odličja prejeli Aleš Rosa 852, Borut Olenik 814, Marko Šantelj 824, Maja Štefancič 850, Irena Rosa 806 in Marija Mikuletič 746 krogov.

Tekst in slika: P. N.

ODKUPUJEMO DELNICE:

SAVA, COLOR, GORENJE, FRUCTAL, LUKA KOPER-B, EMONA OBALA KOPER-B IN C, INTEREUROPA-B-C, DROGA-B, ISTRABENZ-B.

* posredujemo na borzi
* upravljamo portfelje

ILIRSKA BISTRICA, Cankarjeva 2
Tel.: 067/41-935